

<p>Nazwa projektu Ustawa o zarządzaniu danymi</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Michał Gramatyka, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Anna Gos, Dyrektorka Departamentu Zarządzania Danymi 2) Dominik Sybilski, Naczelnik Wydziału Regulacji Wykorzystywania i Wymiany Danych w Departamencie Zarządzania Danymi dominik.sybilski@cyfra.gov.pl 3) Mikołaj Garstka, Radca w Wydziale Regulacji Wykorzystywania i Wymiany Danych w Departamencie Zarządzania Danymi mikolaj.garstka@cyfra.gov.pl 4) Joanna Malczewska, Radczyni w Wydziale Regulacji Wykorzystywania i Wymiany Danych w Departamencie Zarządzania Danymi Joanna.Malczewska@cyfra.gov.pl 5) Małgorzata Sztajner, Radczyni w Wydziale Regulacji Wykorzystywania i Wymiany Danych w Departamencie Zarządzania Danymi malgorzata.sztajner@cyfra.gov.pl 	<p>Data sporządzenia 09.09.2024 r.</p> <p>Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/868 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie europejskiego zarządzania danymi i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (akt w sprawie zarządzania danymi) (Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 132 z 17.05.2023, str. 89 oraz Dz. Urz. UE L 90204/2023 z 21.12.2023, str. 1)</p> <p>Nr w wykazie prac UC67</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W dniu 23 czerwca 2022 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/868 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie europejskiego zarządzania danymi i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (akt w sprawie zarządzania danymi)¹⁾ (dalej jako „DGA” lub „rozporządzenie”). DGA wprowadza horyzontalne ramy zarządzania danymi. Rozporządzenie reguluje trzy główne obszary:

1. Ponowne wykorzystywanie niektórych kategorii chronionych danych będących w posiadaniu podmiotów sektora publicznego wskazanych w art. 3 ust. 1 DGA (dalej jako „chronione dane”), tj. danych wyłączonych z zakresu regulacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego²⁾, dalej jako „dyrektywa w sprawie otwartych danych”. Regulacje te dotyczą danych chronionych ze względu na:
 - poufność informacji handlowych, w tym tajemnicę handlową, zawodową i tajemnicę przedsiębiorstwa,
 - poufność informacji statystycznych,
 - ochronę praw własności intelektualnej osób trzecich,
 - ochronę danych osobowych w zakresie, w jakim dane te wykraczają poza zakres stosowania dyrektywy w sprawie otwartych danych;
2. Usługi pośrednictwa danych;
3. Altruizm danych.

W rozporządzeniu uregulowano również funkcjonowanie Europejskiej Rady ds. Innowacji w zakresie Danych, a także problematykę transferu danych nieosobowych do państw trzecich.

Choć DGA jest stosowane bezpośrednio w państwach członkowskich od dnia 24 września 2023 r., to poziom ujednoczenia regulacji nie jest pełny. W pewnym zakresie konieczne jest przyjęcie dodatkowych przepisów krajowych służących stosowaniu rozporządzenia. Prawodawca unijny pozostawił państwom członkowskim pewną swobodę w zakresie ukształtowania otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego oraz regulacyjnego dla potrzeb stosowania przepisów DGA.

W aspekcie instytucjonalno-organizacyjnym każde państwo członkowskie zobowiązane jest powołać lub wyznaczyć podmioty odpowiedzialne za realizację przepisów DGA, tj. wyznaczyć organy, które będą pełnić funkcję właściwego podmiotu, pojedynczego punktu informacyjnego oraz organu odwoławczego (w odniesieniu do ponownego

¹⁾ Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 132 z 17.05.2023, str. 89 oraz Dz. Urz. UE L 90204/2023 z 21.12.2023, str. 1.

²⁾ Dz. Urz. UE L 172 z 26.06.2019, str. 56.

wykorzystywania chronionych danych), a także organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych. Z kolei w aspekcie regulacyjnym DGA nakłada na państwa członkowskie obowiązek unormowania w prawie krajowym niektórych kwestii proceduralnych, a także wymaga ustanowienia przepisów dotyczących kar za naruszenie obowiązków przewidzianych w rozporządzeniu.

W związku z tym, że polskie prawo nie przewiduje obecnie rozwiązań, które odpowiadałyby wszystkim mechanizmom regulowanym przez DGA, konieczne jest uchwalenie krajowych regulacji, które będą służyć stosowaniu przepisów rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

I. Rekomendowane rozwiązanie – nowa ustawa (ustawa o zarządzaniu danymi)

Rekomendowanym rozwiązaniem jest uchwalenie nowej ustawy, w której zawarte zostaną przepisy prawa krajowego umożliwiające pełne stosowanie DGA w Polsce. Przepisy te regulować będą obszary pozostawione przez prawodawcę europejskiego do uregulowania przez państwa członkowskie. Nowej ustawie proponuje się nadać tytuł „ustawa o zarządzaniu danymi”.

II. Pierwszy projekt ustawy o zarządzaniu danymi – UC146 (2022-2023)

Prace legislacyjne nad projektem ustawy służącej stosowaniu DGA rozpoczęły się w 2022 r. (pierwszy projekt). Założenia tego projektu dotyczące otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego zostały skonsultowane z członkami [Grupy roboczej ds. strategicznych kierunków zarządzania danymi \(grupa ZD\)](#) skupiającej przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, naukowców oraz administracji. W lipcu 2023 r. projekt ustawy o zarządzaniu danymi – [UC146](#) został skierowany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych. Prace legislacyjne nie zostały zakończone przed końcem kadencji Sejmu. Obecnie konieczne jest wznowienie prac, które będą prowadzone nad nowym projektem ustawy wpisanym do obecnego (nowego) wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. Uwagi i opinie zebrane podczas prac nad pierwszym projektem ustawy wzięto pod uwagę przy opracowaniu obecnej wersji projektu.

III. Zakres projektowanej regulacji

Istota rozwiązań przewidzianych w projekcie polega na zbudowaniu odpowiedniego otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego oraz regulacyjnego, które umożliwi pełne stosowanie przepisów DGA w Polsce. Proponowane rozwiązania zostały oparte na założeniu, że regulacja na poziomie krajowym dotyczyć będzie wyłącznie przepisów, które zostały przez prawodawcę unijnego wprost przekazane do uregulowania w prawie krajowym lub takich, w których DGA zostawiło swobodę regulacyjną państwom członkowskim.

A. Otoczenie instytucjonalno-organizacyjne

W związku z koniecznością zorganizowania przez państwa członkowskie otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego na potrzeby stosowania DGA, ustawa o zarządzaniu danymi zawierać będzie regulacje w ramach, których wyznaczone zostaną podmioty odpowiedzialne za realizację przepisów rozporządzenia. Projektowana ustawa wyznacza:

1. Właściwy podmiot

DGA zawiera przepisy stanowiące podstawę do ponownego wykorzystywania chronionych danych znajdujących się w posiadaniu podmiotów sektora publicznego (zob. pkt 1 OSR). Aby wesprzeć podmioty sektora publicznego w procesie zezwalania na dostęp do celów ponownego wykorzystywania tego rodzaju danych, rozporządzenie nakłada na państwa członkowskie obowiązek wyznaczenia właściwego podmiotu (lub kilku takich podmiotów, również sektorowych), które w zależności od potrzeb będą służyć pomocą i wsparciem dla podmiotów sektora publicznego poprzez:

- zapewnianie wsparcia technicznego polegającego na udostępnianiu bezpiecznego środowiska przetwarzania na potrzeby zapewniania dostępu do celów ponownego wykorzystywania danych,
- udzielanie wskazówek i zapewnianie wsparcia technicznego w zakresie ustrukturyzowania danych i ich przechowywania, tak by były one łatwo dostępne,
- zapewnianie wsparcia technicznego w zakresie pseudonimizacji oraz zapewnianie przetwarzania danych w sposób skutecznie chroniący prywatność, poufność, integralność i dostępność informacji zawartych w danych, na których ponowne wykorzystywanie zezwolono,
- udzielanie pomocy podmiotom sektora publicznego w zapewnianiu wsparcia ponownym użytkownikom w występowaniu do osób, których dane dotyczą, o zgodę na ponowne wykorzystywanie danych oraz do posiadaczy danych – o pozwolenie,
- udzielanie pomocy podmiotom sektora publicznego w zakresie oceny adekwatności zobowiązań umownych w sytuacjach transferu danych do państw trzecich.

W przepisach projektowanej ustawy wyznaczony zostanie jeden właściwy podmiot. Funkcję tę pełnić będzie Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (dalej jako Prezes GUS lub GUS).

Wybór Prezesa GUS wynika w głównej mierze z dużego doświadczenia tej instytucji w obszarze zbierania, przetwarzania oraz udostępniania danych. Tytułem przykładu, GUS już obecnie udostępnia (odpłatnie i na potrzeby badań naukowych) zbiory danych jednostkowych nieidentyfikowalnych. Dane takie są udostępniane uniwersytetom i innym instytucjom szkolnictwa wyższego oraz instytutom naukowym prowadzącym badania. Złożony przez instytucję wniosek podlega ocenie możliwości jego realizacji przez jednostki autorskie prowadzące badania. Następnie ośrodek badawczy zostaje powiadomiony o koszcie zakupu zamawianych zbiorów. W przypadku akceptacji kosztów przez wnioskodawcę zostaje zawarta umowa pomiędzy GUS a jednostką badawczą, w której określa się warunki udostępnienia, obowiązki naukowców korzystających z danych oraz środki dla zapewnienia poufności danych statystycznych. Finalizacja zamówienia następuje po zawarciu umowy i wpłacie należności na konto bankowe GUS. Przygotowane dla zamawiającego zbiory danych zostają sprawdzone pod kątem ujawnienia danych poufnych. Sprawdzone zbiory przekazywane są zamawiającemu na nośniku elektronicznym (płyta CD) lub za pomocą platformy TransGUS – bezpiecznego kanału teleinformatycznego służącego do przekazywania danych w postaci elektronicznej. Dane ze statystyki społecznej i ze spisów powszechnych udostępniane są na Stanowisku Naukowiec – środowisku informatycznym przeznaczonym do prowadzenia pogłębionych, specjalistycznych analiz dokonywanych przez instytucje naukowo-badawcze lub uczelnie, zlokalizowanym w siedzibie Głównego Urzędu Statystycznego lub urzędu statystycznego (aktualnie w Urzędzie Statystycznym w Łodzi). Możliwość korzystania ze Stanowiska Naukowiec określona jest w umowie zawieranej przez jednostkę naukową z jednostką statystyki publicznej. Wraz z zawartą umową, instytucji naukowo-badawczej lub uczelni korzystającej ze Stanowiska Naukowiec, dostarczane są niezbędne instrukcje techniczne oraz zapewnione zostaje wsparcie merytoryczno-informatyczne (zob. szerzej: <https://stat.gov.pl/pytania-i-zamowienia/jak-zamowic-dane/>).

Dodatkowo, jednym z istotniejszych zadań GUS jako właściwego podmiotu może być zapewnienie podmiotowi sektora publicznego wsparcia technicznego poprzez udostępnienie bezpiecznego środowiska przetwarzania na potrzeby zapewnienia dostępu do danych. W motywie 7 DGA podkreślono, że na poziomie Unii zgromadzono doświadczenie w zakresie takich bezpiecznych środowisk przetwarzania, które są wykorzystywane do badań nad jednostkowymi danymi statystycznymi na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 557/2013 z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 223/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki w zakresie dostępu do poufnych danych do celów naukowych i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 831/2002 (Dz. Urz. UE L 164 z 18.6.2013, str. 16).

Ponadto, Ministerstwo Cyfryzacji, analizując możliwą strukturę otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego dla DGA w Polsce, brało również pod uwagę rozwiązania planowane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Model, w którym jako właściwy podmiot wyznaczana jest instytucja statystyki publicznej jest często stosowany (zob. szerzej pkt 3.1 OSR).

2. Pojedynczy punkt informacyjny

Drugim elementem systemu wspierającego realizację postanowień DGA w odniesieniu do ponownego wykorzystywania chronionych danych jest pojedynczy punkt informacyjny, dalej jako „punkt informacyjny”. Państwa członkowskie zobowiązane zostały do utworzenia punktu informacyjnego dla podmiotów chcących skorzystać z danych, który będzie wspierał ich w identyfikacji właściwych zasobów możliwych do ponownego wykorzystywania na podstawie przepisów rozporządzenia. Punkt informacyjny ma prowadzić elektroniczny wykaz dostępnych zasobów chronionych danych, dalej jako „wykaz zasobów chronionych danych”, wraz z odpowiednimi informacjami opisującymi dane. Projektowana ustawa przewiduje, że rolę punktu informacyjnego pełnić będzie, prowadzony przez Ministerstwo Cyfryzacji, portal danych dane.gov.pl, o którym mowa w art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego³⁾, dalej jako „ustawa o otwartych danych”. Ministerstwo Cyfryzacji uruchomiło już – w terminie przewidzianym w rozporządzeniu – [punkt informacyjny](#). Publikowany jest również wykaz zasobów chronionych danych (sukcesywnie uzupełniany). Początkowo (wrzesień 2023 r. – kwiecień 2024 r.) punkt informacyjny funkcjonował w oparciu o istniejące (standardowe) rozwiązania portalowe. Ministerstwo Cyfryzacji podjęło prace polegające na budowie nowej funkcjonalności w portalu, która byłaby dedykowana wyłącznie dla punktu informacyjnego, co miało na celu usprawnienie funkcjonowania i użytkowania punktu. Obecnie punkt informacyjny jest prowadzony w specjalnej, wydzielonej części portalu wraz z dodatkowymi funkcjonalnościami. Ministerstwo Cyfryzacji rozpoczęło także cykl szkoleń dla administracji publicznej dotyczących wykazu zasobów chronionych danych. Pierwsze szkolenie (dla urzędów wojewódzkich, urzędów marszałkowskich i urzędów miast wojewódzkich) odbyło się w listopadzie 2023 r.

3. Organ odwoławczy

³⁾Dz. U. z 2023 r. poz. 1524.

DGA nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia środka zaskarżenia w odniesieniu do decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania chronionych danych. Taki środek zaskarżenia musi obejmować możliwość kontroli przez bezstronny podmiot posiadający odpowiednią wiedzę fachową – np. krajowy organ ochrony konkurencji, odpowiedni organ regulujący dostęp do dokumentów, organ nadzorczy ustanowiony zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)⁴⁾, dalej jako „RODO”, lub krajowy organ sądowy. W związku z tym projektowana ustawa wprowadza jeden organ odwoławczy od decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania chronionych danych (przepisy szczególne w stosunku do rozwiązań ogólnej procedury administracyjnej). Organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez niemal wszystkie podmioty sektora publicznego (tj. kiedy od decyzji przysługuje odwołanie) będzie Minister Cyfryzacji. W przypadku decyzji, na które nie służy odwołanie (np. decyzji wydanej przez innego ministra) zastosowanie znajdować będą nadal przepisy ogólne (kodeksowe) – strona będzie mogła zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Stworzenie jednego, wyspecjalizowanego organu odwoławczego, posiadającego odpowiednią wiedzę ekspercką zapewni właściwy poziom kontroli rozstrzygnięć wydawanych przez podmioty sektora publicznego w dość skomplikowanej materii jaką jest ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Podobne rozwiązanie zastosowane zostało również w ustawie o otwartych danych w odniesieniu do decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

4. Organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych

DGA nakłada na państwa członkowskie obowiązek wyznaczenia co najmniej jednego organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych. Zadaniem takiego organu będzie przyjmowanie zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych chcących świadczyć swoje usługi na terenie Unii Europejskiej oraz monitorowanie i nadzorowanie zgodności ich działań z wymogami określonymi w rozporządzeniu. Organy właściwe do spraw usług pośrednictwa danych są zobowiązane do ścisłej współpracy i wymiany informacji z organami ochrony danych, organami ochrony konkurencji, organami odpowiedzialnymi za cyberbezpieczeństwo oraz innymi odpowiednimi organami sektorowymi, a także z Komisją Europejską i swoimi odpowiednikami z innych państw członkowskich. Ponadto przedstawiciele organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych będą zasiadać w Europejskiej Radzie ds. Innowacji w zakresie Danych. Zadaniem Rady jest zapewnienie jednolitego stosowania przepisów rozporządzenia oraz doradzanie Komisji w kwestiach dotyczących interoperacyjności i standaryzacji. Organy właściwe do spraw usług pośrednictwa danych muszą spełniać określone wymogi wskazane w rozporządzeniu.

W przepisach projektowanej ustawy wyznaczony zostanie jeden organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych. Funkcję tę pełnić będzie Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (dalej jako Prezes UODO lub UODO).

Wybór Prezesa UODO był umotywowany w szczególności doświadczeniem tego urzędu w obszarze ochrony danych osobowych. Zadania organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych w istotnym zakresie związane są z problematyką danych osobowych lub zbiorów mieszanych zawierających dane osobowe oraz dane nieosobowe. W DGA podkreślono, że rozporządzenie to powinno pozostawać bez uszczerbku dla RODO oraz odpowiednich przepisów prawa krajowego, w tym w przypadku, gdy dane osobowe i nieosobowe w zbiorze danych są ze sobą nierozzerwalnie powiązane. Prawodawca europejski zaleca, aby zapewnić możliwość uznawania organów ochrony danych za właściwe organy do celów DGA. W przypadku gdy inne organy działają jako właściwe organy do celów niniejszego rozporządzenia, powinny to robić bez uszczerbku dla nadzorczych uprawnień i kompetencji organów ochrony danych na podstawie RODO (motyw 4). Wówczas wszelkie kwestie wymagające oceny przestrzegania RODO organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych powinien konsultować z organem nadzorczym ustanowionym na podstawie RODO (motyw 44). Tożsame wymagania sformułowane zostały również w odniesieniu do organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych. Rozwiązanie polegające na wyznaczeniu Prezesa UODO jako organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych usprawni działania podejmowane na gruncie RODO i DGA, bowiem zadania realizowane będą przez jedną instytucję.

Ponadto Ministerstwo Cyfryzacji, analizując możliwą strukturę otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego dla DGA w Polsce, brało również pod uwagę rozwiązania planowane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Model, w którym jako organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz/lub organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych jest wyznaczany organ nadzorczy ustanowiony na podstawie RODO lub organ ten realizuje pewne zadania na gruncie przepisów DGA, jest również stosowany w innych państwach członkowskich, np. we Francji, Słowacji, Węgrzech i Litwie (zob. szerzej pkt 3.II i 3.III OSR).

⁴⁾Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, z późn. zm.

5. Organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych

Podobny system rejestracji oraz monitorowania i nadzorowania rozporządzenie wprowadza w odniesieniu do uznanych organizacji altruizmu danych. Państwa członkowskie zostały zobowiązane do wyznaczenia co najmniej jednego takiego organu. Charakter zadań przypisanych organom właściwym do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych oraz organom właściwym do spraw usług pośrednictwa danych jest zasadniczo podobny. Dotyczy to również wymogów jakie organy te muszą spełniać.

DGA przewiduje możliwość, aby funkcję organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych wykonywał ten sam podmiot, który pełni rolę organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych. Taki model został również przewidziany w przepisach projektowanej ustawy. Funkcję tę pełnić będzie w związku z tym Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (Prezes UODO).

B. Otoczenie regulacyjne

Oprócz konieczności stworzenia odpowiedniego otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego, dla celów stosowania DGA, państwa członkowskie zobowiązane są również zapewnić możliwość realizacji w prawie krajowym przepisów proceduralnych przewidzianych w rozporządzeniu oraz ustanowić regulacje dotyczące kar za naruszenie jego przepisów. W projektowanej ustawie zawarte zostaną w związku z tym niezbędne przepisy regulujące procedurę rozpatrywania wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (w tym w szczególności sposób wnoszenia wniosków oraz terminy przewidziane na poszczególne czynności). W projekcie przyjęto model, w którym, podmiot sektora publicznego, chcąc udzielić dostępu do chronionych danych, będzie przedstawiał wnioskodawcy ofertę dotyczącą udzielenia (zgodnie z art. 5 DGA) dostępu do celów ponownego wykorzystywania chronionych danych. Podobne rozwiązanie (tzw. tryb ofertowy) stosowane jest od 2016 r. w odniesieniu do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (zob. ustawa o otwartych danych). Oferta będzie zawierać warunki ponownego wykorzystywania (określone zgodnie z art. 5 DGA). W ofercie podmiot sektora publicznego będzie mógł również wskazać wysokość opłaty za zezwolenie na ponowne wykorzystywanie (określoną zgodnie z art. 6 DGA) oraz rachunek bankowy, na który wnioskodawca powinien uiścić opłatę, a także termin jej uiszczenia. Podmiot sektora publicznego udzieli dostępu do celów ponownego wykorzystywania po przyjęciu przez wnioskodawcę oferty oraz uiszczeniu opłaty w terminie wskazanym w ofercie. W przypadku odmowy udzielenia dostępu do chronionych danych (kiedy nie będzie to możliwe zgodnie z art. 5 DGA) podmiot sektora publicznego wyda decyzję administracyjną. Przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁵⁾ (dalej jako „Kpa”) nie będą co do zasady stosowane w procesie rozpatrywania wniosku o ponowne wykorzystywanie. Kpa znajdzie zastosowanie (w zakresie nieuregulowanym w ustawie) do decyzji o odmowie udzielenia dostępu do chronionych danych.

Procedury nadzoru i monitoringu, które prowadzić będzie organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych zostały uregulowane w DGA w sposób znacznie bardziej szczegółowy niż ma to miejsce w przypadku procedury rozpatrywania wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Tym samym konieczny zakres interwencji krajowego ustawodawcy jest znacznie mniejszy. W projekcie ustawy zawarto przepisy regulujące sposób nakładania środków nadzorczych przewidzianych w DGA, a także terminy rozpatrzenia skarg na dostawców usług pośrednictwa danych oraz uznane organizacje altruizmu danych. W projekcie przesądzono ponadto, że w zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań administracyjnych przed Prezesem UODO stosowane będą odpowiednio przepisy Kpa.

Z kolei w przypadku regulacji dotyczących kar projektowane przepisy opierają się na rozwiązaniach podobnych do tych przewidzianych w już obowiązujących przepisach krajowych i unijnych, m.in. w RODO; ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych⁶⁾ oraz w Kpa. W projekcie ustawy uregulowano wysokość kar pieniężnych jakie będzie mógł (w drodze decyzji) nałożyć organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO). Przyjęto, że w przypadku dostawców usług pośrednictwa danych Prezes UODO będzie mógł nałożyć administracyjną karę pieniężną w wysokości do 50 000 euro za naruszenie obowiązku dotyczącego zgłoszenia, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia 2022/868 oraz w wysokości do 500 000 euro za naruszenie warunków świadczenia usług pośrednictwa danych, o których mowa w art. 12 rozporządzenia 2022/868. Natomiast, z uwagi na odmienną specyfikę usług, które oferować będą uznane organizacje altruizmu danych, Prezes UODO będzie mógł nałożyć na taką organizację (w drodze decyzji) administracyjną karę pieniężną w wysokości do 5 000 euro. Prezes UODO będzie również organem odpowiedzialnym za nakładanie kar za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA. W tym przypadku górna granica administracyjnej kary pieniężnej wyniesie 500 000 tys. euro.

⁵⁾ Dz. U. z 2024 r. poz. 572.

⁶⁾ Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

DGA wprowadza nowe rozwiązania, które nie funkcjonowały dotychczas w większości państw członkowskich Unii Europejskiej. Przed wejściem w życie DGA można było znaleźć jedynie pojedyncze przykłady zbliżonych mechanizmów wymiany danych G2B (Government To Business) oraz B2B (Business To Business) dotyczące ponownego wykorzystywania danych, usług pośrednictwa danych oraz altruizmu danych. W momencie projektowania i uchwalania DGA regulowany w rozporządzeniu mechanizm rejestracji oraz oznaczania dostawców usług pośrednictwa danych i organizacji altruizmu danych, a także nadzorowania ich działalności nie znajdował odpowiednika w funkcjonujących rozwiązaniach. Otoczenie instytucjonalno-organizacyjne i regulacyjne służące stosowaniu przepisów DGA określone jest przez każde z państw członkowskich indywidualnie, a DGA reguluje tylko najbardziej podstawowe jego założenia.

I. Ponowne wykorzystywanie chronionych danych posiadanych przez podmioty sektora publicznego

Do dnia stosowania DGA, najbardziej rozpowszechnionym w Europie modelem udostępniania do ponownego wykorzystywania danych publicznych objętych prawami osób trzecich (przede wszystkim danych osobowych) było rozwiązanie, w którym statystyka publiczna umożliwia dostęp do swoich danych (w tym mikro danych) do celów badań naukowych. Dla przykładu, niemieckie Centrum Danych Badawczych umożliwia badaczom dostęp do statystycznych mikro danych m.in. na temat zdrowia, dochodów, warunków życia, rolnictwa, edukacji, energii, podatków, zarówno na poziomie federalnym jak i regionalnym. Dane dostępne są na wniosek oraz za opłatą. W podobny sposób można zawnioskować o dostęp w celu badań naukowych do zanonimizowanych lub spseudonimizowanych mikro danych statystycznych w Danii poprzez Statistics Denmark, w Belgii za pośrednictwem Statbel, a także w Czechach. Urząd statystyczny Wielkiej Brytanii umożliwia dostęp do zastrzeżonych danych ze spisów oraz innych poufnych danych zbieranych w ramach statystyki publicznej dla akredytowanych badaczy.

Osobną, mniej liczną kategorię podmiotów, które działały przed wejściem w życie DGA, stanowią instytucje powołane do udostępniania publicznych danych zdrowotnych. Przykładem jest tu francuskie Centrum Danych nt. Zdrowia (French Health Data Hub), które gromadzi dane dotyczące zdrowia z różnych baz danych w celu ułatwienia ich ponownego wykorzystywania przez instytucje badawcze. Innym przykładem jest fińska instytucja FinData. Jest to rodzaj pośrednika, który udziela zezwolenia na dostęp do danych gromadzonych w publicznych bazach zawierających dane z zakresu zdrowia i opieki społecznej. FinData działa na zasadzie one-stop-shop – na podstawie jednego, stałego pozwolenia możliwe jest przetwarzanie danych gromadzonych przez wiele instytucji. Ponowne wykorzystywanie takich zasobów możliwe jest w celach związanych z zarządzaniem opieką zdrowotną i społeczną, badaniami nad innowacjami w tych dwóch sektorach oraz pogłębieniem wiedzy na temat społeczeństwa i skuteczności polityk podejmowanych przez państwo.

Otoczenie instytucjonalno-organizacyjne służące stosowaniu rozdziału II DGA (*Ponowne wykorzystywanie niektórych kategorii chronionych danych będących w posiadaniu podmiotów sektora publicznego*) tworzone w państwach członkowskich budowane jest, co do zasady, w oparciu o dwa modele. W pierwszym, właściwym podmiotem (do spraw ponownego wykorzystywania chronionych danych) wyznaczona⁷⁾ została instytucja statystyki publicznej (Bułgaria, Dania, Irlandia, Niderlandy). W drugim zaś, jest to podmiot sektora publicznego (agencja, ministerstwo lub inny) wyspecjalizowany w dziedzinie wymiany danych, informatyzacji bądź e-administracji (Chorwacja, Czechy, Węgry, Litwa, Portugalia, Rumunia, Słowacja). Jedynie Finlandia i Hiszpania zdecydowały się na powołanie kilku właściwych podmiotów. W przypadku Finlandii jest to urząd statystyczny oraz wspomniany wyżej FinData, a w przypadku Hiszpanii trzy urzędy odpowiedzialne za kwestie cyfryzacji, sztucznej inteligencji i e-administracji. Państwa członkowskie uruchamiają ponadto punkty informacyjne, które również funkcjonują według zróżnicowanych modeli. Są tworzone m.in. w ramach istniejących portali danych/otwartych danych (np. w Czechach czy Irlandii), jako niezależne portale (Finlandia) lub część portalu statystyki publicznej (Niderlandy).

II. Usługi pośrednictwa danych

Na rynku europejskim funkcjonuje wielu pośredników danych, jednak z reguły nie są oni neutralni w tym sensie, że wykorzystują wymieniane dane do polepszania świadczonych usług lub oferowania usług powiązanych (usługi wartości dodanej). Jako przykłady wskazać można firmy takie jak Airbus, Siemens czy MAN, które oferują swoim klientom i dostawcom dostęp do platformy wymiany danych przemysłowych. Platformy udostępniane są zatem dla ograniczonego kręgu podmiotów. Działalność tego typu pośredników obejmuje z reguły cały łańcuch wartości – od gromadzenia danych

⁷⁾ Wyznaczenie przez państwa członkowskie właściwych podmiotów, organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych i do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych nie oznacza, że te podmioty i organy zostały już notyfikowane KE. W kilku przypadkach, mimo podjęcia decyzji w tej sprawie, kraje nie dokonały jeszcze formalnego zgłoszenia swoich nominatów.

(za pośrednictwem produktów Internetu rzeczy czy stron internetowych), poprzez ich przechowywanie i przetwarzania (usługi chmurowe) aż do świadczenia usług.

Przykładami neutralnych pośredników danych, którzy działali w Europie przed wejściem w życie DGA, to DAVEX i API-AGRO. DAWEX to platforma zrzeszająca firmy zainteresowane monetyzacją i ponownym wykorzystaniem danych, a także wspierająca przejrzystość między dostawcami a użytkownikami danych. DAWEX nie kupuje ani nie sprzedaje danych, ale oferuje miejsce do wymiany danych oraz szereg narzędzi wspierających taką wymianę. API-AGRO zaś to platforma wymiany danych rolnych oparta na technologii DAWEX'a, gdzie platforma nie zarabia na danych, ale działa jako neutralna strona trzecia, która łączy posiadaczy i użytkowników.

Państwa członkowskie podchodzą do tworzenia otoczenia instytucjonalnego dla rozdziału III DGA (*Wymogi dotyczące usług pośrednictwa danych*) na różne sposoby. Łączy je fakt, że żaden z krajów nie zdecydował się do tej pory na powołanie nowej instytucji, która miałaby pełnić funkcję organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych. Jak do tej pory, 15 państw zdecydowało, że zadania obu organów właściwych przewidzianych w DGA (tj. organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych) wykonywać będzie jeden podmiot (spośród nich w Chorwacji, Łotwie, Rumunii i Słowacji wyznaczona instytucja realizować będzie zarówno zadania obu organów właściwych (rozdział III i IV DGA) jak i właściwego podmiotu (rozdział II DGA).

Organy właściwe do spraw usług pośrednictwa danych wyznaczone przez państwa członkowskie należą do różnych kategorii. Są wśród nich organy ochrony danych (Litwa, Węgry), organy ochrony konkurencji (Francja, Niderlandy, Irlandia) a także inne organy zajmujące się sprawami cyfryzacji/ informatyzacji, telekomunikacji i łączności elektronicznej czy e-administracji.

Specyficzne rozwiązania przyjęto w Hiszpanii, która wyznaczyła łącznie trzy instytucje jako organy właściwe do spraw usług pośrednictwa danych i organy właściwe do sprawy rejestracji organizacji altruizmu danych oraz Słowacja, która ma wprawdzie jeden organ, który jest właściwy do sprawy usług pośrednictwa danych oraz właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych, ale rejestr zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych oraz rejestr uznanych organizacji altruizmu danych będzie prowadzony przed ten organ wspólnie z organem ochrony danych.

III. Organizacje altruizmu danych

Koncepcja altruizmu danych – dobrowolnego przekazywania danych do celów interesu ogólnego – zyskała na popularności w okresie pandemii, jednak w żadnym z krajów członkowskich Unii Europejskiej nie została jak dotąd szeroko rozpowszechniona. Udostępnianie danych, a zwłaszcza danych osobowych, dla dobra wspólnego pozostaje słabo rozwinięte. Nie ma przykładów funkcjonujących organizacji altruizmu danych, jednak można wskazać pewne projekty, które od pewnego czasu badają możliwości, jakie niesie ze sobą altruizm danych. Jedną z nich jest fiński MyData. Projekt ten ma na celu przekształcenie obecnego systemu zarządzania i przetwarzania danych osobowych na zorientowany na człowieka a nie na instytucje. MyData dąży do stworzenia infrastruktury, która stworzy wspólne ramy dla różnych rodzajów banków danych badawczych, aby łatwo mogły one uzyskać zgodę osób na zbieranie ich danych.

Przykładem zbierania danych zgodnie z założeniami altruizmu danych (dobrowolnie, dla celów interesu ogólnego, zgodnie z poszanowaniem prywatności, w tym z zachowaniem prawa do wycofania zgody na przetwarzanie danych) jest inicjatywa Instytutu Kocho, który za pośrednictwem aplikacji gromadził dane zdrowotne użytkowników związane z koronawirusem. Dane były anonimizowane, wykorzystywane wyłącznie do celów badań naukowych. Użytkownicy mieli dostęp do swoich danych, mogli nimi administrować oraz w każdej chwili usunąć.

Jak opisano powyżej w punkcie 3.II OSR, system instytucjonalny dla rejestracji i monitorowania organizacji altruizmu danych oraz dostawców usług pośrednictwa danych będzie w większości państw członkowskich, które podjęły już decyzję w tym zakresie, wspólny – zadania obu organów właściwych (tj. organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych) wykonywać będzie jedna instytucja. Wg stanu na luty 2024 r. jedynie Francja zdecydowała się rozdzielić funkcje i powierzyła zadania wynikające z rozdziału IV DGA organom ochrony danych.

IV. Stan prac mających na celu zapewnienie stosowania DGA w innych państwach członkowskich

Należy podkreślić różnicę pomiędzy wyznaczeniem przez państwa członkowskie właściwych podmiotów (do spraw ponownego wykorzystywania chronionych danych) oraz organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych i organów właściwych do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych, a zapewnieniem pełnego stosowania DGA w prawie krajowym (zakończenie prac legislacyjnych i wdrożeniowych).

Pomimo wyznaczenia przez pewną liczbę państw członkowskich właściwych podmiotów oraz organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych i organów właściwych do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych, żaden z krajów, nie zakończył w pełni procesu mającego na celu zapewnienie pełnego stosowania w prawie krajowym przepisów DGA (zakończenie prac legislacyjnych i wdrożeniowych). Według danych z lutego 2024 r. najbardziej zaawansowane państwa

spodziewają się przyjęcia stosownych aktów normatywnych dopiero w 2024 r. (LT, BE, BG, CZ, SI), zaś najmniej zaawansowane dopiero rozpoczynają prace nad projektami (AT).

Przepisy krajowe poszczególnych państw różnią się, jeśli chodzi o sposób zapewnienia pełnego stosowania DGA. Niezbędne do tego przepisy krajowe mają różną rangę: ustaw, rozporządzeń albo rezolucji, czy – w przypadku wyznaczenia właściwych podmiotów do spraw ponownego wykorzystywania chronionych danych oraz organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych i organów właściwych do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych – decyzji administracyjnych. Państwa członkowskie (z uwagi na odmienne systemy prawne) podejmują również odmienne decyzje dotyczące liczby opracowywanych aktów normatywnych. Niektóre decydują się np. na wydzielenie do odrębnych aktów kwestii kar (np. LT, IE, EL), czy przyjęcia oddzielnych regulacji krajowych dla rozdziału II DGA i dla rozdziałów III i IV DGA (CZ). Z tego powodu w przypadku kilku krajów mamy do czynienia z sytuacją częściowego zapewnienia stosowania rozporządzenia w kilku tylko obszarach, z których najczęstszym jest wyznaczenie właściwych podmiotów oraz organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych i organów właściwych do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (np. HU, IE, LT, DK, PT, RO).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Główny Urząd Statystyczny	1	-	Udzielanie pomocy podmiotom sektora publicznego w rozpatrywaniu wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych
Urząd Ochrony Danych Osobowych	1	-	<ul style="list-style-type: none"> obsługa zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych obsługa wniosków o rejestrację w publicznym krajowym rejestrze uznanych organizacji altruizmu danych oraz prowadzenie rejestru monitorowanie i nadzorowanie dostawców usług pośrednictwa danych oraz uznanych organizacji altruizmu danych nakładanie administracyjnych kar pieniężnych na dostawców usług pośrednictwa danych oraz uznane organizacje altruizmu danych, a także za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich przedstawiciel UODO będzie zasiadać w Europejskiej Radzie ds. Innowacji w zakresie Danych
Ministerstwo Cyfryzacji	1	-	<ul style="list-style-type: none"> rozpatrywanie odwołań od decyzji dotyczących ponownego

			<p>wykorzystywania chronionych danych</p> <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie punktu informacyjnego
<p>Podmioty sektora publicznego (sektor publiczny – definicja GUS)</p>	111 925	<p>Informacje o liczbie podmiotów – według stanu rejestru REGON na dzień 31 maja 2024 r.</p>	<p>Udzielanie dostępu do chronionych danych (na wnioski). Podmioty sektora publicznego nie mają obowiązku automatycznego udzielania dostępu do danych (konieczność rozpatrzenia wniosku), jednak muszą zinventaryzować posiadane zasoby i wskazać dane, które podlegają przepisom rozdziału II DGA.</p>
<p>Sądy administracyjne</p>	<p>Naczelny Sąd Administracyjny i 16 wojewódzkich sądów administracyjnych</p>	<p>https://www.nsa.gov.pl</p>	<p>Stosowanie przepisów DGA oraz projektowanej ustawy może pośrednio wpłynąć na pracę sądów administracyjnych jako właściwych do rozpatrywania skarg na działania/rozstrzygnięcia podmiotów sektora publicznego. Wpływ ten można jednak oszacować jako bardzo mały lub znikomy (zob. pkt 8 OSR). Projektowana ustawa zakłada również kontrolę sądownoadministracyjną działań/rozstrzygnięć organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych. W tym przypadku również przewiduje się, że obciążenie takie będzie bardzo małe lub znikome (zob. pkt 8 OSR).</p>
<p>Dostawcy usług pośrednictwa danych</p>	brak danych	-	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość oferowania usług pośrednictwa danych na podstawie przepisów DGA oraz możliwość posługiwania się oznakowaniem „uznany w Unii dostawca usług pośrednictwa danych” i używania wspólnego logo • prowadzenie działalności pod nadzorem organu

			<p>właściwego do spraw usług pośrednictwa danych</p> <ul style="list-style-type: none"> • podleganie karom za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA
Organizacje altruizmu danych	brak danych	-	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość prowadzenia działalności altruizmu danych na podstawie przepisów DGA oraz możliwość posługiwania się oznakowaniem „uznana w Unii organizacja altruizmu danych” i używania wspólnego logo • prowadzenie działalności pod nadzorem organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych • podleganie karom za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA
Obywatele	Wszyscy obywatele RP	-	<ul style="list-style-type: none"> • dostęp do szerszego niż dotychczas zakresu danych publicznych do ponownego wykorzystywania (chronione dane) • uzyskanie dostępu do bezpiecznych i zaufanych usług pośrednictwa danych, które gwarantują kontrolę nad udostępnianymi danymi oraz przestrzeganie przepisów o ich ochronie • uzyskanie możliwości oferowania danych na cele interesu ogólnego w sposób zapewniający kontrolę nad danymi oraz przestrzeganie przepisów o ich ochronie • podleganie karom za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA

Duże przedsiębiorstwa	3818 (za 2022 r.)	<p>Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Podmioty gospodarcze. Wyniki finansowe / Przedsiębiorstwa niefinansowe / Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2022 roku</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/dzialalnosc-przedsiębiorstw-niefinansowych-w-2022-roku,2,19.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostęp do szerszego niż dotychczas zakresu danych publicznych do ponownego wykorzystywania (chronione dane) • uzyskanie dostępu do bezpiecznych i zaufanych usług pośrednictwa danych, które gwarantują kontrolę nad udostępnianymi danymi oraz przestrzeganie przepisów o ich ochronie • możliwość oferowania usług pośrednictwa danych na podstawie przepisów DGA • uzyskanie możliwości oferowania danych na cele interesu ogólnego w sposób zapewniający kontrolę nad danymi oraz przestrzeganie przepisów o ich ochronie • podleganie karom za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA
Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa	2 345 937 (za 2022 r.)	<p>Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Podmioty gospodarcze. Wyniki finansowe / Przedsiębiorstwa niefinansowe / Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2022 roku</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/dzialalnosc-przedsiębiorstw-niefinansowych-w-2022-roku,2,19.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostęp do szerszego niż dotychczas zakresu danych publicznych do ponownego wykorzystywania (chronione dane) • uzyskanie dostępu do bezpiecznych i zaufanych usług pośrednictwa danych, które gwarantują kontrolę nad udostępnianymi danymi oraz przestrzeganie przepisów o ich ochronie • możliwość oferowania usług pośrednictwa danych na podstawie przepisów DGA • uzyskanie możliwości oferowania danych na cele interesu ogólnego w sposób zapewniający kontrolę nad danymi oraz przestrzeganie przepisów o ich ochronie • podleganie karom za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do szerokiego kręgu interesariuszy, z co najmniej 21-dniowym terminem na przedstawienie stanowiska. Planowane jest skierowanie projektu ustawy do konsultacji publicznych i opiniowania we wrześniu 2024 r.

Projekt ustawy został skierowany w ramach procedury konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

- 1) Centrum Cyberbezpieczeństwa AGH;
- 2) Centrum Informatyczne Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej;
- 3) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki;
- 4) Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
- 5) Fundacja Centrum Cyfrowe;
- 6) Fundacja im. Stefana Batorego;
- 7) Fundacja Instrat;
- 8) Fundacja Kaleckiego;
- 9) Fundacja Moje Państwo;
- 10) Fundacja OpenStax Poland;
- 11) Fundacja Panoptykon;
- 12) Fundacja Republikańska;
- 13) Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego;
- 14) Fundacja Wolności;
- 15) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 16) Instytut Allerhanda;
- 17) Instytut Kościuszki;
- 18) Instytut Sobieskiego;
- 19) Instytut Spraw Publicznych;
- 20) Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM);
- 21) Klub Jagielloński;
- 22) Koalicja Otwartej Edukacji;
- 23) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
- 24) Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych;
- 25) Platforma Przemysłu Przyszłości;
- 26) Polska Akademia Umiejętności;
- 27) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
- 28) Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
- 29) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 30) Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe;
- 31) Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk;
- 32) Sieć Obywatelska Watchdog Polska;
- 33) Stowarzyszenie Autorów i Wydawców COPYRIGHT POLSKA;
- 34) Stowarzyszenie autorów ZAiKS;
- 35) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich;
- 36) Stowarzyszenie EBIB;
- 37) Stowarzyszenie Klimatologów Polskich;
- 38) Stowarzyszenie Kreatywna Polska;
- 39) Stowarzyszenie Muzealników Polskich;
- 40) Stowarzyszenie OpenStreetMap Polska;
- 41) Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii;
- 42) Stowarzyszenie Wikimedia Polska;
- 43) Wrocławskie Centrum Sieciowo-Superkomputerowe;
- 44) Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego – ZIPSEE Cyfrowa Polska;
- 45) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 46) Związek Pracodawców Branży Internetowej Interactive Advertising Bureau Polska.

Wyniki konsultacji publicznych zostaną omówione po ich zakończeniu w raporcie.

Projekt ustawy zostanie przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 30 dni, w trybie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) oraz art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) do następujących podmiotów:

- 1) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 2) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Konfederacji Lewiatan;
- 4) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 5) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”;
- 6) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 7) Federacji Przedsiębiorców Polskich;
- 8) Forum Związków Zawodowych;
- 9) Związku Rzemiosła Polskiego.

Projekt nie wymaga zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego, gdyż nie dotyczy funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz działalności pożytku publicznego oraz wolontariatu.

Projekt nie wymaga również zaopiniowania przez Radę do spraw Cyfryzacji, ponieważ stanowi wyłącznie ustawę mającą zapewnić stosowanie przepisów rozporządzenia unijnego – DGA.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Radę Dialogu Społecznego.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Cyfryzacji. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348 oraz z 2024 r. poz. 757), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łączni e (0- 10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	0	10,594	9,355	9,405	9,455	9,505	9,555	9,605	9,655	9,705	9,755	96,589
budżet państwa	0	10,594	9,355	9,405	9,455	9,505	9,555	9,605	9,655	9,705	9,755	96,589
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	0	-10,594	-9,355	-9,405	-9,455	-9,505	-9,555	-9,605	-9,655	-9,705	-9,755	-96,589
budżet państwa	0	-10,594	-9,355	-9,405	-9,455	-9,505	-9,555	-9,605	-9,655	-9,705	-9,755	-96,589

JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Informacje ogólne

Regulacja spowoduje skutki finansowe dla:

- budżetu państwa polegające na zwiększeniu wydatków,
- budżetu państwa/JST/pozostałych jednostek polegające na potencjalnym zwiększeniu dochodów.

W punktach I.A. – V.A. przedstawiono informacje na temat prognozowanych wydatków i dochodów oraz źródeł ich finansowania w ramach poszczególnych obszarów regulacji:

- I.A. właściwy podmiot (Prezes GUS),
- II.A. punkt informacyjny (MC),
- III.A. organ odwoławczy (MC),
- IV.A. obsługa wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (podmioty sektora publicznego),
- V.A. organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO).

Zwiększenie wydatków

Zwiększenie wydatków nastąpi w obszarach:

- I.A. właściwy podmiot (Prezes GUS) – budżet państwa,
- V. A. organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO) – budżet państwa.

W pozostałych obszarach regulacja nie spowoduje dodatkowych obciążeń po stronie budżetu państwa/JST/pozostałych jednostek. Ewentualne wydatki będą finansowane z już dostępnych środków.

Zwiększenie dochodów

Zwiększenie dochodów jest możliwe (potencjalnie) w obszarach:

- I. A. właściwy podmiot (Prezes GUS) – budżet państwa/JST/pozostałe jednostki (wpływ pośredni),
- IV. A. obsługa wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (podmioty sektora publicznego) – budżet państwa/JST/pozostałe jednostki,
- V. A. organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO) – budżet państwa.

Źródła finansowania

I. A. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem właściwego podmiotu (Prezes GUS)

1) Wydatki - właściwy podmiot

Regulacja w obszarze dotyczącym właściwego podmiotu (Prezes GUS) spowoduje zwiększenie wydatków budżetu państwa (część 58 – Główny Urząd Statystyczny).

TABELA NR 1 (wydatki – właściwy podmiot)

Źródła finansowania oraz prognozowany poziom wydatków związanych z wyznaczeniem i funkcjonowaniem właściwego podmiotu (Prezes GUS) w okresie 10 lat od wejścia w życie ustawy			
Lata		Wydatki [mln zł]	Źródło finansowania
0	2024	0*	Budżet państwa – część 58 – Główny Urząd Statystyczny
1	2025	1,020	
2	2026	1,052	
3	2027	1,052	
4	2028	1,052	
5	2029	1,052	

6	2030	1,052
7	2031	1,052
8	2032	1,052
9	2033	1,052
10	2034	1,052
Razem: 10,488		

* Przewidywane wejście w życie ustawy w 2025 r.

2) Dochody - właściwy podmiot (wpływ pośredni)

Regulacja w obszarze dotyczącym właściwego podmiotu (Prezes GUS) może spowodować zwiększenie dochodów budżetu państwa/JST/pozostałych jednostek. Źródłem finansowania dochodów mogą być opłaty pobierane przez podmioty sektora publicznego zgodnie z art. 6 DGA. Opłaty pobierać mogą podmioty sektora publicznego, ale właściwy podmiot może mieć pośredni wpływ na ich wysokość. Właściwy podmiot udzielając podmiotowi sektora publicznego pomocy przy rozpatrzeniu wniosku o ponowne wykorzystywanie może wyliczyć (zgodnie z art. 6 DGA) koszty, które poniesie udzielając pomocy. Opłaty pobierać będzie jednak zawsze podmiot sektora publicznego w oparciu o koszty własne i ewentualne koszty właściwego podmiotu. Opłat nie będzie pobierał właściwy podmiot. Nie jest możliwe wskazanie prognozowanego poziomu dochodów generowanych pośrednio przez właściwy podmiot z tytułu opłat (zob. szerzej pkt 6.I.B.2 oraz pkt 6.II.B.2).

II. A. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem punktu informacyjnego (MC)

1) Wydatki - punkt informacyjny

Regulacja w obszarze dotyczącym punktu informacyjnego nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa.

Punkt informacyjny został już utworzony. Bieżące koszty utrzymania punktu informacyjnego oraz ewentualne koszty jego dalszego rozwoju będą stanowiły element kosztów utrzymania całego portalu dane.gov.pl (punkt informacyjny jako integralna część portalu, jedna z funkcjonalności portalu).

2) Dochody - punkt informacyjny

Nie przewiduje się dochodów.

III. A. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem organu odwoławczego (MC)

1) Wydatki - organ odwoławczy

Regulacja w obszarze dotyczącym organu odwoławczego nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa.

Prognozowany poziom wydatków ponoszonych przez Ministra Cyfryzacji w związku z pełnieniem funkcji organu odwoławczego będzie niski lub bardzo niski. W związku z tym nowe zadanie zostanie sfinansowane w ramach już dostępnych środków budżetowych (budżet państwa, część 27 – Informatyzacja).

2) Dochody - organ odwoławczy

Nie przewiduje się dochodów.

IV. A. Wydatki i dochody związane z obsługą wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (podmioty sektora publicznego)

1) Wydatki – podmioty sektora publicznego

Regulacja w obszarze dotyczącym obsługi wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (podmioty sektora publicznego) nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa/JST/pozostałych jednostek. Prognozowany poziom wydatków ponoszonych przez podmioty sektora publicznego w związku z obsługą wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych będzie niski lub bardzo niski. W związku z tym nowe zadanie zostanie sfinansowane w ramach już dostępnych środków

budżetowych (budżet państwa/JST/pozostałe jednostki).

2) Dochody – podmioty sektora publicznego

Regulacja w obszarze dotyczącym obsługi wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (podmioty sektora publicznego) może spowodować zwiększenie dochodów budżetu państwa/JST/pozostałych jednostek. Źródłem finansowania dochodów mogą być opłaty pobierane zgodnie z art. 6 DGA. Nie jest możliwe wskazanie prognozowanego poziomu dochodów generowanych przez podmioty sektora publicznego z tytułu opłat (zob. szerzej pkt 6.IV.B).

V. A. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO)

1) Wydatki – organ właściwy

Regulacja w obszarze dotyczącym organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO) spowoduje zwiększenie wydatków budżetu państwa (część 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych).

TABELA NR 2 (wydatki – organ właściwy)

Źródła finansowania oraz prognozowane kwoty wydatków związanych z wyznaczeniem i funkcjonowaniem organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO) w okresie 10 lat od wejścia w życie ustawy		
Lata	Wydatki [mln zł]	Źródła finansowania
0	2024	0*
1	2025	9,574
2	2026	8,303
3	2027	8,353
4	2028	8,403
5	2029	8,453
6	2030	8,503
7	2031	8,553
8	2032	8,603
9	2033	8,653
10	2034	8,703
Razem: 86,101		

* Przewidywane wejście w życie ustawy w 2025 r.

2) Dochody – organ właściwy

Regulacja w obszarze dotyczącym organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO) może spowodować zwiększenie dochodów budżetu państwa. Źródłem finansowania dochodów mogą być kary nakładane przez organ na dostawców usług pośrednictwa danych oraz organizacje altruizmu danych zgodnie z art. 34 DGA. Ponadto Prezes UODO będzie również organem odpowiedzialnym za nakładanie kar za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA. Nie jest możliwe wskazanie prognozowanego poziomu dochodów generowanych z tytułu kar (zob. szerzej pkt 6.V.B.2).

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych

Informacje ogólne

W punktach I.B. – V.B. przedstawiono dodatkowe informacje (w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń) na temat prognozowanych wydatków i dochodów w ramach poszczególnych obszarów regulacji:

I. B. właściwy podmiot (Prezes GUS),

II. B. punkt informacyjny (MC),

III. B. organ odwoławczy (MC),

IV. B. obsługa wniosków o ponowne wykorzystywanie danych chronionych (podmioty sektora

do obliczeń założeń	<p>publicznego),</p> <p>V. B. organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO).</p> <p>I. B. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem właściwego podmiotu (Prezes GUS)</p> <p>1) Wydatki - właściwy podmiot</p> <p>Określone w przepisach DGA zadania, których realizację powierzono właściwym podmiotom wiążą się z określonymi wydatkami. Wydatki te w zasadniczej części będą powiązane z liczbą składanych wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych i wynikającym z tego zapotrzebowaniem na udzielanie pomocy podmiotom sektora publicznego. Podmioty sektora publicznego mogą (nie muszą) skorzystać z pomocy właściwego podmiotu. Ponadto ewentualne koszty udzielenia pomocy będą ściśle powiązane z zakresem samego wniosku (np. rodzaj danych, wielkość danych, cele ponownego wykorzystywania). Istotny dla poniesionych wydatków będzie również sposób udzielenia dostępu do danych (np. anonimizacja danych, dostęp do danych w bezpiecznym środowisku przetwarzania). Dlatego nie jest możliwe oszacowanie z góry, ile średnio może kosztować pomoc w obsłudze jednego wniosku o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Koszty udzielenia pomocy będą zawsze kalkulowane indywidualnie i będą zależeć od szeregu czynników. Podsumowując, bieżące koszty związane z udzielaniem pomocy przez właściwy podmiot będą zdeterminowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ogólną liczbą wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, – liczbą wniosków o ponowne wykorzystywanie w odniesieniu, do których podmioty sektora publicznego zwrócą się o pomoc do właściwego podmiotu, – zakresem wniosku oraz sposobem w jaki udzielony zostanie dostęp do danych. <p>Kluczowym czynnikiem (determinującymi dalsze koszty) będzie ogólna liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Szacujemy, że w skali całego kraju liczba wniosków będzie mała lub bardzo mała (kwestia przewidywanej skali składanych wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych została szerzej omówiona w pkt 6.IV.B OSR). W związku z tym całościowe wydatki (wszystkie ewentualne wnioski) związane z udzielaniem pomocy przez właściwy podmiot będą małe lub bardzo małe. Trzeba mieć jednak na uwadze fakt, że rozpatrzenie poszczególnych wniosków o ponowne wykorzystanie oraz wniosków o udzielenie pomocy może wymagać bardzo różnych nakładów finansowych lub kadrowych w zależności do zakresu wniosku oraz potencjalnego sposobu udzielenia dostępu do danych. Innymi słowy jeden wniosek o udzielenie pomocy może zostać rozpatrzony w krótkim czasie, przy mniejszym zaangażowaniu zasobów urzędu. Inny wniosek może generować duże zaangażowanie po stronie właściwego podmiotu związane z charakterem danych oraz wielkością zasobów lub wymogami jakie będą musiały zostać spełnione przy udzielaniu dostępu. Innym wyzwaniem dla podmiotu sektora publicznego oraz właściwego podmiotu będzie wniosek wymagający anonimizacji małego zasobu danych chronionych, a innym udzielenie dostępu do dużego zasobu chronionych danych w ramach bezpiecznego środowiska przetwarzania.</p> <p>Niezależnie od powyższego właściwy podmiot (Prezes GUS) musi być przygotowany do udzielenia pomocy podmiotom sektora publicznego (kiedy zajdzie taka potrzeba). W tym celu konieczne jest podjęcie pewnych działań zapewniających gotowość organizacyjną, techniczną oraz finansową właściwego podmiotu do obsługi podmiotów sektora publicznego (wykonywania nowego zadania). W DGA podkreślono, że właściwy podmiot (jako organ wyspecjalizowany) powinien udzielać wsparcia dysponentom danych za pomocą najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych, uwzględniając przy tym najlepsze praktyki oraz normy regulacyjne i techniczne.</p> <p>Zgodnie z wyliczeniami GUS wydatki związane z zapewnieniem gotowości właściwego podmiotu do realizacji nowych zadań są związane z koniecznością utworzenia 6 nowych etatów do obsługi tych zadań. Wskazane etaty są niezbędne do zapewnienia obsługi podmiotów sektora publicznego w ramach procesu udzielania pomocy w zakresie organizacyjnym, kompetencyjnym oraz technicznym.</p> <p>Analiza pracochłonności w zakresie nowych zadań</p> <p><u>Założenia/dane GUS</u></p> <p>Liczba dni roboczych w roku – 250 (6 pracowników)</p> <p>Liczba godzin poświęcanych przez 1 pracownika swoim zadaniom w dniu roboczym – 8</p>
------------------------	---

Liczba dni urlopowych 1 pracownika w roku – 26
Liczba dni chorobowych 1 pracownika w roku – 8
Liczba dni szkoleniowych 1 pracownika w roku – 2 (1 dzień szkoleń specjalistycznych, 1 szkolenie o charakterze miękkim)
Liczba roboczogodzin oferowanych w roku przez 1 pracownika – 2000
Roczna pracochłonność zadań obszaru – 12000 godz.
Wyliczona liczba personelu – 6 etatów
Minimalna liczba etatów personelu – 6

Wykaz najważniejszych zadań:

- rozpatrywanie wniosków podmiotów sektora publicznego o udzielenie pomocy – 7904 godz./rok
prognozowana liczba wniosków – 110/rok,
- przedstawianie podmiotom sektora publicznego informacji o sposobie i zakresie udzielenia pomocy lub informowanie podmiotów sektora publicznego o braku możliwości udzielenia pomocy w zakresie wskazanym we wniosku o udzielenie pomocy – 650 godz./rok
prognozowana liczba wniosków – 110/rok,
- udzielanie pomocy podmiotom sektora publicznego – 3226 godz./rok
prognozowana liczba spraw – 50/rok.

Do wyliczenia kosztów zwiększenia zatrudnienia (6 etatów specjalistycznych) przyjęto założenia, zgodnie z którymi:

- koszt utworzenia stanowiska pracy: zero złotych (0 zł)
- roczny koszt 1 etatu z wynagrodzeniem na poziomie eksperckim: sto sześćdziesiąt tysięcy sześćset osiemdziesiąt trzy złote (160.683 zł)

Tym samym:

- koszt utworzenia 6 stanowisk pracy: zero złotych (0 zł)
- roczny koszt 6 etatów specjalistycznych: dziewięćset sześćdziesiąt cztery tysiące dziewięćdziesiąt osiem złotych (964.098 zł)

Do określenia dynamiki realnej wynagrodzenia brutto zastosowano *Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw* (aktualizacja październik 2023 r.).

W roku „0” (2024 r.) przyjęto perspektywę 0 miesięcy zatrudnienia.

W pierwszym roku obowiązywania ustawy (2025 r.) roczne składki na ubezpieczenia społeczne dla jednego pracownika w przeliczeniu na 1 etat wyniosą około 24,4 tys. zł.

W pierwszym roku obowiązywania ustawy (2025 r.) roczne składki na Fundusz Pracy dla jednego pracownika w przeliczeniu na 1 etat wyniosą około 3,5 tys. zł.

Roczny dochód podatkowy (2025 r.) od jednego pracownika w przeliczeniu na 1 etat jest szacowany na około 16,0 tys. zł (przychody minus koszty).

Osoby zatrudnione na tych etatach będą realizowały zróżnicowane zakresy obowiązków właściwego podmiotu wynikające z DGA oraz projektu ustawy. Niezbędne będzie zapewnienie obsługi wniosków o udzielenie pomocy, kierowanych do właściwego podmiotu we wszystkich kategoriach chronionych danych wymienionych w rozporządzeniu DGA. Środki na etaty będą rozdysponowane na zadania pracowników zatrudnionych na stanowiskach od specjalisty do radcy prawnego. Do zadań tych pracowników będzie należała m.in. rejestracja, analiza, wstępna weryfikacja wnioskowanego zakresu, pomoc w przygotowywaniu oferty lub decyzji odmownej. Niezbędne będzie także rozszerzenie zakresu obowiązków osób na stanowiskach głównych specjalistów lub konsultantów, których zadaniem będzie analiza zasobów chronionych danych, do których ma zostać udzielony dostęp, udział w przygotowaniu oferty dotyczącej wsparcia podmiotu sektora publicznego oraz przygotowanie danych do udzielenia dostępu z zastosowaniem procedur zapewniających ochronę danych). W przypadku pozytywnej decyzji dotyczącej udzielenia pomocy zasadnicze zadania będą związane z anonimizacją i pseudonimizacją zbiorów danych. Środki mają dotyczyć także zadań związanych z utrzymaniem bezpiecznego środowiska

przetwarzania oraz zadań związanych z nadzorem nad bezpiecznym środowiskiem informatycznym do udzielania dostępu do chronionych danych, szczególnie istotnych w sytuacji realnych zagrożeń dotyczących incydentów w cyberprzestrzeni. Tytułem przykładu, w 2022 r. GUS realizował 3181 zamówień na dane statystyczne. Z tego 537 wniosków wymagało opracowania danych w formie sparametryzowanych zestawień. W 54 przypadkach wnioski zostały złożone przez jednostki naukowo-badawcze. Do ich obsługi w większości niezbędny był dodatkowy nakład pracy z uwagi na konieczność analizy zbiorów pod kątem zachowania tajemnicy statystycznej przy ewentualnym udostępnieniu nieidentyfikowalnych danych jednostkowych. Podobne potrzeby kadrowe (specjaliści) oraz techniczne będą niezbędne w przypadku udzielania pomocy podmiotom sektora publicznego w rozpatrywaniu wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Działania dotyczące tego rodzaju zasobów wymagają szczególnych kompetencji osób zajmujących się np. anonimizacją i pseudonimizacją danych lub udzielaniem dostępu do danych w ramach bezpiecznego środowiska przetwarzania.

Wszystkie wyżej opisane zadania stanowią dodatkowe prace, które powinny wpłynąć na zwiększenie dotychczasowego limitu wydatków budżetu państwa w części 58 – GUS.

2) Dochody – właściwy podmiot (wpływ pośredni)

Źródłem ewentualnych dochodów budżetowych (budżet państwa/JST/pozostałe jednostki) generowanych przez właściwy podmiot mogą być opłaty, których możliwość pobierania dopuszczają przepisy DGA. Opłaty pobierać mogą podmioty sektora publicznego (nie właściwy podmiot), ale właściwy podmiot może mieć pośredni wpływ na ich wysokość.

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia podmioty sektora publicznego, rozpatrując wniosek o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, mogą pobierać opłaty za zezwolenie na ich ponowne wykorzystywanie. Opłaty pobierane przez podmiot sektora publicznego muszą wynikać z kosztów związanych z prowadzeniem procedur dotyczących wniosków o ponowne wykorzystywanie i mogą obejmować koszty ponoszone przez podmiot sektora publicznego oraz przez właściwy podmiot (jeżeli udziela pomocy w rozpatrywaniu wniosku). Koszty ponoszone przez właściwy podmiot mogą być związane np. z utrzymaniem bezpiecznego środowiska przetwarzania albo też z anonimizacją lub innymi formami przygotowania chronionych danych. Każdorazowo właściwy podmiot, udzielając pomocy podmiotowi sektora publicznego, będzie mógł wyciszyć koszty jej udzielenia (zgodnie z art. 6 DGA). Następnie podmiot sektora publicznego uwzględni takie koszty w opłacie pobieranej od wnioskodawcy w związku z rozpatrywaniem wniosku. Wysokość ewentualnych opłat będzie bardzo zróżnicowana (w zależności od indywidualnego przypadku) i będzie zależeć od wielu czynników, w szczególności od ogólnej liczby wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, liczby wniosków w odniesieniu, do których podmioty sektora publicznego zwrócą się o pomoc do właściwego podmiotu (kwestia przewidywanej skali składanych wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych została szerzej omówiona w pkt 6.IV.B OSR) oraz przede wszystkim od zakresu samego wniosku oraz sposobu w jaki udzielony zostanie dostęp do danych. Co istotne właściwy podmiot może (nie musi) naliczyć opłaty.

Z tego względu nie jest możliwe oszacowanie poziomu dochodów budżetowych z tytułu opłat naliczonych na podstawie kosztów ponoszonych przez właściwy podmiot.

II. B. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem punktu informacyjnego (MC)

1) Wydatki - punkt informacyjny

[Punkt informacyjny](#) został już – w terminie przewidzianym w rozporządzeniu – uruchomiony przez Ministerstwo Cyfryzacji. Początkowo (wrzesień 2023 r. - kwiecień 2024 r.) punkt funkcjonował w oparciu o istniejące (standardowe) rozwiązania portalowe. Ministerstwo Cyfryzacji podjęło prace polegające na budowie nowej funkcjonalności w portalu, która byłaby dedykowana wyłącznie dla pojedynczego punktu informacyjnego. Obecnie punkt informacyjny jest prowadzony w specjalnej, wydzielonej części portalu. Bieżące koszty utrzymania punktu informacyjnego oraz ewentualne koszty jego dalszego rozwoju będą stanowiły element kosztów utrzymania całego portalu dane.gov.pl (punkt informacyjny jako integralna część portalu, jedna z funkcjonalności portalu). Jest to rozwiązanie optymalne pod względem efektywności i oszczędności.

2) Dochody – punkt informacyjny

Nie przewiduje się dochodów.

III. B. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem organu odwoławczego (MC)

1) Wydatki – organ odwoławczy

DGA nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia środka zaskarżenia w odniesieniu do decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania chronionych danych. Taki środek zaskarżenia musi obejmować możliwość kontroli przez bezstronny podmiot posiadający odpowiednią wiedzę fachową – np. krajowy organ ochrony konkurencji, odpowiedni organ regulujący dostęp do dokumentów, organ nadzorczy ustanowiony zgodnie z RODO lub krajowy organ sądowy.

W związku z tym projektowana ustawa wprowadza jeden organ odwoławczy od decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania chronionych danych (przepisy szczególne w stosunku do rozwiązań ogólnej procedury administracyjnej). Organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez niemal wszystkie podmioty sektora publicznego (tj. kiedy od decyzji przysługuje odwołanie) będzie Minister Cyfryzacji. W przypadku decyzji, na które nie służy odwołanie (np. decyzji wydanej przez innego ministra) zastosowanie znajdować będą nadal przepisy ogólne (Kpa) – strona będzie mogła zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Projektowana ustawa co do zasady nie spowoduje automatycznego zwiększenia wydatków po stronie Ministra Cyfryzacji w związku z realizacją nowych zadań organu odwoławczego. Wydatki te będą bezpośrednio związane z liczbą wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych kierowanych do poszczególnych podmiotów sektora publicznego oraz podejmowanymi przez te podmioty decyzjami o udzieleniu lub odmowie udzielenia dostępu do celów ponownego wykorzystywania. Szacujemy, że ogólna liczba składanych wniosków będzie mała lub bardzo mała (zob. szerzej pkt 6.IV.B OSR). Wpłyne to również na liczbę odwołań składanych do Ministra Cyfryzacji. Zaznaczyć trzeba, że projektowana ustawa zakłada wydawanie decyzji administracyjnych jedynie w przypadku odmowy udzielenia dostępu do chronionych danych. Zatem szacując skalę odwołań, należy wziąć pod uwagę nie tylko liczbę wniosków o ponowne wykorzystywanie, ale przede wszystkim procentowy udział odmów (w drodze decyzji) w ogólnej liczbie prowadzonych spraw. Skalę odmów w drodze decyzji (w ogólnej liczbie wniosków) szacujemy na niskim lub średnim poziomie. Podstawę tych szacunków stanowi m.in. analiza danych dotyczących liczby decyzji administracyjnych dotyczących ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (w tym m.in. decyzji odmawiających przekazania informacji) wydawanych na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych oraz liczba odwołań od takich decyzji. Procedura rozpatrywania wniosków na podstawie ustawy o otwartych danych oraz DGA i projektowanej ustawy jest do pewnego stopnia podobna. Organem odwoławczym jest również Minister Cyfryzacji. Wyniki badania przeprowadzonego w lutym i marcu 2023 r. przez Ministerstwo Cyfryzacji (zob. szerzej pkt 6.IV.B OSR) wykazały, że ogólna liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego składanych na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych jest bardzo mała. Tylko 5,5% podmiotów wskazała, że od wejścia w życie ustawy (czyli od 8 grudnia 2021 r.) rozpatrywała wnioski o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Jest to zatem bardzo mała skala. Ponadto tylko jeden na dziesięć podmiotów (9,6%) spośród tych, które rozpatrywały wnioski o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego potwierdził, że od wejścia w życie ustawy o otwartych danych wydał decyzję na podstawie jej przepisów. Wyniki badania pokrywają się z danymi dotyczącymi liczby odwołań skierowanych do Ministra Cyfryzacji jako organu odwoławczego. Od dnia wejścia w życie ustawy o otwartych danych (8 grudnia 2021 r.) do Ministra Cyfryzacji złożonych zostało 27 odwołań, przy czym spośród tej liczby tylko w 6 przypadkach Minister Cyfryzacji wydał decyzję w drugiej instancji (stan na 08.08.2024 r.). W pozostałych sprawach wydane zostało postanowienie o stwierdzeniu niedopuszczalności wniesienia odwołania lub sprawę przekazano zgodnie z właściwością do innego organu.

Przytoczone dane stanowią podstawę szacunków zgodnie, z którymi przewidujemy, że ogólna liczba odwołań składanych do Ministra Cyfryzacji będzie mała lub bardzo mała. W związku z tym wydatki związane z pełnieniem przez Ministra Cyfryzacji funkcji organu odwoławczego będą małe lub bardzo małe i nie spowodują skutków finansowych dla budżetu państwa, polegających na zwiększeniu wydatków. Nowe zadanie zostanie sfinansowane w ramach już dostępnych środków budżetowych (budżet państwa, część 27 – Informatyzacja).

2) Dochody – organ odwoławczy

Nie przewiduje się dochodów.

IV. B. Wydatki i dochody związane z obsługą wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (podmioty sektora publicznego)

1) Wydatki – podmioty sektora publicznego

Wydatki podmiotów sektora publicznego będą związane z obsługą wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych i będą obejmować koszty administracyjne związane z procedowaniem wniosków oraz ewentualnie koszty, o których mowa w art. 6 DGA. Projektowana ustawa co do zasady nie spowoduje automatycznego zwiększenia wydatków po stronie podmiotów sektora publicznego rozpatrujących wnioski. Poziom ewentualnych wydatków będzie zróżnicowany. Wpływ na poziom wydatków będą miały następujące czynniki:

- a) liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych złożonych do danego podmiotu sektora publicznego,
- b) sposób rozpatrzenie wniosku, tj. udzielenie lub odmowa udzielenia dostępu do chronionych danych przez podmiot sektora publicznego,
- c) zakres wniosku oraz sposób w jaki udzielony zostanie dostęp do chronionych danych,
- d) skorzystanie przez podmiot sektora publicznego z pomocy właściwego podmiotu.

Ad. a) liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych złożonych do danego podmiotu sektora publicznego (prognoza)

Kluczowym czynnikiem (determinującymi dalsze wydatki) będzie ogólna liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Prognozuje się, że w najbliższych latach liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych będzie mała lub bardzo mała. Prognozę opracowano na podstawie następujących czynników/przesłanek oraz danych:

- **konkurencyjność innych form dostępu do danych**

Przepisy wprowadzone w rozdziale II DGA nie są jedynymi, które umożliwiają dostęp do danych. W Europejskiej Strategii w zakresie Danych przewidziano (obok horyzontalnego DGA) 9 sektorowych przestrzeni danych. Obecnie procedowane są m.in. przepisy dla przestrzeni danych zdrowotnych, tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia, w którym uregulowano m.in. wtórne wykorzystywanie elektronicznych danych dotyczących zdrowia. Ponadto istnieją również sektorowe przepisy prawa krajowego zapewniające dostęp do niektórych danych. Tytułem przykładu, ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności zawiera przepisy stanowiące podstawę do udostępnienia danych z rejestru PESEL oraz rejestrów mieszkańców jednostkom organizacyjnym w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej, jeżeli po wykorzystaniu dane te zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli ustalić tożsamości osób, których dane dotyczą. W niektórych przypadkach potencjalny użytkownik będzie mógł zatem wybrać dogodną dla siebie podstawę dostępu do danych.

- **niska efektywność procedury dostępu do danych uregulowanej w DGA i wynikające z tego małe zainteresowanie użytkowników tą formą dostępu do danych**

Istotne dla liczby ewentualnych wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych składanych na podstawie rozdziału II DGA może być zainteresowanie użytkowników (zwłaszcza z sektora IT) przewidzianą w rozporządzeniu procedurą pozyskiwania danych. Czynnikiem wpływającym na zainteresowanie użytkowników samą procedurą wnioskową, może być postrzeganie takiego kanału dostępu do danych przez pryzmat jego stosunkowo niskiej efektywności (zwłaszcza w przypadku niektórych kategorii danych). Przy czym przez efektywność należy tutaj rozumieć relację nakładów wnioskodawcy (nakładów organizacyjnych, finansowych) związanych z wnioskiem oraz oczekiwanych przez niego rezultatów zainicjowanej procedury (uzyskanie dostępu do pożądanego zasobu danych i możliwości ich dalszego wykorzystania). Potencjalne rezultaty wniosku w postaci pozyskanych danych mogą nie być dla wnioskodawcy zadowalające. Jedną z przesłanek warunkujących możliwość ponownego wykorzystywania chronionych danych w trybie przewidzianym w rozdziale II DGA jest uzyskanie od osób, których dane dotyczą lub posiadaczy danych odpowiednio zgody lub pozwolenia. Poziom gotowości osób, których dane dotyczą (dane osobowe) lub posiadaczy danych (dane nieosobowe) do dzielenia się danymi będzie się zatem w sposób istotny przekładać na ogólny wolumen danych dostępnych do

ponownego wykorzystywania.

Tytułem przykładu, w przypadku, kiedy wniosek dotyczy będzie danych osobowych, ostateczna decyzja o udzielenie dostępu do takich danych (np. w ramach bezpiecznego środowiska przetwarzania) będzie zależała nie tylko od spełnienia szeregu wymogów prawnych, technicznych i finansowanych, ale w większości przypadków przede wszystkim od tego czy osoby, których dane dotyczą wyrażą zgodę na przetwarzanie ich danych. Brak takiej zgody albo uniemożliwi w ogóle udzielenie dostępu do danych, albo zdecydowanie ograniczy wolumen danych, do których będzie można udzielić dostępu (np. zgodę wyrazi kilka procent osób, których dane dotyczą). Spełnienie wszystkich wymogów prawnych i technicznych oraz poniesione nakłady finansowe (np. opłata, o której mowa w art. 6 DGA) nie będą gwarantować wnioskodawcy sukcesu, tj. pozyskania dostępu do pożądaných danych. Brak pewności co do uzyskania zgód, osób których dane dotyczą może być dla potencjalnego użytkownika (wnioskodawcy) kluczowym czynnikiem wpływającym na ocenę małej efektywności postępowania uregulowanego w rozdziale II DGA. Będzie to pośrednio wpływać na mniejsze zainteresowanie takim kanałem dostępu do danych.

Ogólne zainteresowanie dzieleniem się danymi (zarówno osobowymi jak i nieosobowymi) nie jest wysokie. W grudniu 2020 r. opublikowany został raport Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Czy chcemy dzielić się prywatnymi danymi?” przygotowany we współpracy z Fundacją InStrat oraz Centrum Cyfrowym. Celem badania była odpowiedź na pytanie o gotowość Polaków do udostępniania swoich danych na potrzeby programów publicznych. Przedstawione w raporcie wyniki wskazały, że mniej niż połowa respondentów deklaruje taką gotowość. Autorzy badania przytoczyli również wyniki badania Eurobarometru (2019 r.), które wskazują, że tylko 30% Polaków podzieliłoby się swoimi danymi w celu poprawy usług w obszarze ochrony zdrowia. Podkreślono, przy tym, że jest to jeden z najniższych wyników w UE. W lipcu 2023 r. Polski Instytut Ekonomiczny opublikował kolejne badanie „Czy Polacy chętnie dzielą się prywatnymi danymi?”, w którym wykazano, że skłonność Polaków do dzielenia się swoimi danymi rośnie. Jak podkreślono w raporcie prawie 70 proc. Respondentów deklaruowało chęć dzielenia się swoimi danymi w przypadku otrzymania korzyści społecznej. W ciągu kilku lat nastąpił zatem widoczny wzrost gotowości do dzielenia się danymi. Badanie wykazało jednak wzrost gotowości do dzielenia się danymi, ale dla celów interesu ogólnego/publicznego/społecznego. W takim przypadku, ze zrozumiałych względów, chęć udostępnienia swoich danych jest większa. Należy założyć, że inne cele przetwarzania danych (np. komercyjne) nie będą skłaniać w tak dużym stopniu do wyrażenia zgody. Procedura rozpatrywania wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych na podstawie przepisów rozdziału II DGA jest adresowana przede wszystkim do sektora prywatnego – chodzi o możliwość wykorzystywania chronionych danych publicznych (znajdujących się w posiadaniu sektora publicznego) m.in. do celów komercyjnych, badawczych. Takie przetwarzanie nie musi (i często nie będzie) wiązać się z bezpośrednimi korzyściami społecznymi/publicznymi, bowiem dane mogą być wykorzystywane, np. w budowie nowych rozwiązań IT, analizach, aplikacjach o charakterze komercyjnym lub dla własnych potrzeb. W związku z tym skłonność do wyrażania zgód na przetwarzanie danych, przez osoby, których dane dotyczą (do takich celów) może być znacząca niższa.

- **brak wniosków po rozpoczęciu stosowania DGA**

Zgodnie z przepisami DGA wnioski o ponowne wykorzystywanie chronionych danych składa się za pośrednictwem punktu informacyjnego. Punkt informacyjny przekazuje następnie wniosek do rozpatrzenia dysponentowi danych. Od rozpoczęcia stosowania przepisów DGA, tj. od dnia 24 września 2023 r. do punktu informacyjnego prowadzonego przez Ministra Cyfryzacji nie wpłynął żaden wniosek.

- **dane dotyczące wniosków o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego rozpatrywanych na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych**

Podstawową regulacją zapewniającą możliwość ponownego wykorzystywania szeroko rozumianych danych publicznych jest ustawa o otwartych danych. DGA reguluje dostęp do chronionych danych, które są wyłączone z zakresu dyrektywy w sprawie otwartych danych (a zatem również ustawy) lub których ponowne wykorzystywanie w ramach jej przepisów jest ograniczone. Przewidując skalę wniosków o ponowne wykorzystywanie, które mogą być składane na podstawie przepisów rozdziału II DGA można więc posiłkować się statystyką spraw prowadzonych na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych. Ministerstwo Cyfryzacji (do 30 kwietnia 2023 r. Cyfryzacja w KPRM) przeprowadziło duże badanie podmiotów sektora publicznego w Polsce dotyczące stosowania przepisów ustawy o otwartych danych. Badanie przeprowadzono w terminie od 13 lutego do 8 marca 2023 r. Było ono jednym z elementów

procesu ewaluacji ustawy. Wyniki badania zostały przedstawione w [raporcie „Ustawa o otwartych danych w opinii sektora publicznego”](#) pokazują jak podmioty publiczne realizują politykę otwartości danych i jak faktycznie wygląda udostępnianie przez nich danych. Badanie realizowane było w różnego rodzaju jednostkach sektora publicznego: jednostki administracji rządowej (zarówno centralnej, jak i terenowej); instytucje centralne (Kancelaria Sejmu, Kancelaria Senatu, Kancelaria Prezydenta RP); jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli; sądy powszechne wszystkich szczebli, sądy administracyjne. W sumie do udziału w badaniu zaproszono 2593 podmioty. Odpowiedzi na ankietę udzieliło 1317 jednostek. W odniesieniu do omawianego zagadnienia istotne jest, że pytania w ankiecie dotyczyły również rozpatrywania wniosków o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Wyniki badania wykazały, że ogólna liczba wniosków składanych na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych jest bardzo mała. Tylko 5,5% podmiotów wskazała, że od wejścia w życie ustawy (czyli od dnia 8 grudnia 2021 r.) rozpatrywała wnioski o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Jest to zatem bardzo mała skala.

Dane wskazują, że tryb wnioskowy uzyskiwania informacji sektora publicznego nie jest popularny wśród użytkowników. Tym samym należy prognozować, że liczba wniosków składanych w nowym trybie przywidzianym w rozdziale II DGA będzie albo podobna, albo jeszcze mniejsza. Mniejsza liczba wniosków może wynikać z faktu, że procedura przewidziana w DGA stawia większe wymagania wnioskodawcom ze względu na charakter, sposób, tryb, warunki oraz koszty dostępu do danych. Większe wymagania są związane z rodzajem danych – chronione dane a nie dane otwarte. Z procedury tej w dużej mierze korzystać będą podmioty profesjonalne. Czynniki te będą zmniejszać liczbę potencjalnych wniosków.

- **rozproszony sposób rozpatrywania wniosków**

Przewidywania dotyczące małej lub bardzo małej liczby wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych składanych na podstawie przepisów rozdziału II DGA (w wymiarze ogólnym) uzupełnić należy o fakt, że ogólna liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie rozłożona będzie na poszczególnych dysponentów danych. Podobnie bowiem, jak w przypadku regulacji przewidzianej w ustawie o otwartych danych mechanizm pozyskiwania danych do celów ponownego wykorzystywania będzie rozproszony. Wnioski rozpatrywać będą poszczególni dysponenci danych (czyli podmioty sektora publicznego będące w posiadaniu chronionych danych).

Ad. b) udzielenie lub odmowa udzielenie dostępu od chronionych danych przez podmiot sektora publicznego

Czynnikiem, który będzie wpływał na poziom wydatków podmiotu sektora publicznego będzie to, czy udzieli dostępu do chronionych danych (pierwszym krokiem będzie przedstawienie wnioskodawcy oferty udzielenia dostępu), czy też odmówi, w drodze decyzji administracyjnej, udzielenia dostępu. W pierwszym przypadku wydatki ponoszone przez podmiot sektora publicznego będą uzależnione od tego, czy ostatecznie wnioskodawca przyjmie ofertę. Dopiero po przyjęciu oferty podmiot sektora publicznego będzie mógł udzielić dostępu do chronionych danych. Udzielenie dostępu do danych będzie wiązać się z wydatkami po stronie podmiotu sektora publicznego (np. wydatki związane z udzieleniem dostępu do danych w ramach bezpiecznego środowiska przetwarzania). Wydatki podmiotu sektora publicznego będą zdecydowanie niższe (lub wydatków nie będzie) w drugim przypadku, tj. wówczas, kiedy podmiot sektora publicznego odmówi, w drodze decyzji, udzielenia dostępu do chronionych danych.

Ad. c) zakres wniosku oraz sposób w jaki udzielony zostanie dostęp do chronionych danych

Wpływ na wysokość wydatków ponoszonych przez podmiot sektora publicznego będzie miał zakres samego wniosku oraz jego złożoność (np. rodzaj danych, wielkość zbiorów danych, cele ponownego wykorzystywania). Istotny będzie również sposób udzielenia dostępu do danych (np. anonimizacja danych, dostęp do danych w bezpiecznym środowisku przetwarzania). Dlatego nie jest możliwe oszacowanie z góry, ile średnio może kosztować obsługa jednego wniosku o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Koszty udzielenia pomocy będą zawsze kalkulowane indywidualnie i będą zależeć od szeregu czynników.

Ad. d) skorzystanie przez podmiot sektora publicznego z pomocy właściwego podmiotu

Podmioty sektora publicznego mogą (nie muszą) skorzystać z pomocy właściwego podmiotu podczas rozpatrywania wniosku o ponowne wykorzystywanie chronionych danych. Każdy podmiot sektora

publicznego, który uzna, że taka pomoc jest mu niezbędna, będzie mógł zwrócić się z wnioskiem o jej udzielenie. Właściwy podmiot po rozpatrzeniu wniosku o udzielenie pomocy przedstawi podmiotowi sektora publicznego informację o sposobie i zakresie udzielenia pomocy albo poinformuje podmiot sektora publicznego o braku możliwości jej udzielenia. W przypadku udzielenia pomocy część wydatków związanych z udzieleniem dostępu do chronionych danych zostanie pokryta przez właściwy podmiot (np. wydatki związane z udzieleniem dostępu do danych w ramach bezpiecznego środowiska przetwarzania). Ostateczne wydatki podmiotu sektora publicznego będą uzależnione od tego czy skorzysta z pomocy właściwego podmiotu a także od zakresu tej pomocy (z podziału zadań pomiędzy podmiotem sektora publicznego a właściwym podmiotem).

Podsumowanie (dotyczące wydatków podmiotów sektora publicznego)

Szacunkowa liczba wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych składanych na podstawie przepisów rozdziału II DGA będzie mała lub bardzo mała. Dodatkowe obciążenie administracyjne związane z obsługą tego rodzaju spraw będzie zatem znikome. Tym samym nie zachodzi konieczność zwiększania zatrudnienia w podmiotach sektora publicznego. Rozpatrywaniem wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych w trybie rozdziału II DGA, z uwagi na tożsamą tematykę i małą lub bardzo małą liczbę nowych spraw generowanych na podstawie przepisów rozporządzenia, zajmować mogą się te same komórki organizacyjne podmiotów sektora publicznego, które już obecnie rozpatrują wnioski o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego składane na podstawie ustawy o otwartych danych. Rozwiązania takie zostało również zastosowane przez Ministerstwo Cyfryzacji w zakresie pełnienia funkcji organu odwoławczego. Ministerstwo Cyfryzacji planuje, że nowe zadania organu odwoławczego na gruncie rozdziału II DGA będą wykonywane w ramach tej samej struktury organizacyjnej (bez zwiększania wydatków), w ramach której obsługiwane są odwołania składane do Ministra Cyfryzacji pełniącego funkcję organu odwoławczego na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych.

Tym samym wydatki związane z rozpatrywaniem wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych będą małe lub bardzo małe i nie spowodują skutków finansowych dla budżetu państwa/JST/pozostałych jednostek, polegających na zwiększeniu wydatków. Nowe zadanie zostanie sfinansowane w ramach już dostępnych środków podmiotów sektora publicznego.

2) Dochody – podmioty sektora publicznego

Źródłem ewentualnych dochodów budżetowych (budżet państwa/JST/pozostałe jednostki) generowanych przez podmioty sektora publicznego mogą być opłaty, których możliwość pobierania dopuszczają przepisy DGA. Zgodnie z art. 6 rozporządzenia podmioty sektora publicznego, rozpatrując wniosek o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, mogą pobierać opłaty za zezwolenie na ich ponowne wykorzystywanie. Opłaty pobierane przez podmiot sektora publicznego muszą być niedyskryminujące, przejrzyste, proporcjonalne i obiektywnie uzasadnione oraz nie mogą ograniczać konkurencji. Opłaty muszą wynikać z kosztów związanych z prowadzeniem procedur dotyczących wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, tj. kosztów związanych z:

- powielaniem, dostarczaniem i rozpowszechnianiem danych,
- weryfikacją praw,
- anonimizacją lub innymi formami przygotowania danych osobowych i danych poufnych ze względów handlowych, jak przewidziano w art. 5 ust. 3 DGA,
- utrzymaniem bezpiecznego środowiska przetwarzania;
- nabywaniem przez osoby trzecie spoza sektora publicznego prawa do zezwalania na ponowne wykorzystywanie zgodnie z rozdziałem II DGA;
- udzielaniem pomocy ponownym użytkownikom w uzyskiwaniu zgody osób, których dane dotyczą oraz pozwolenia posiadaczy danych, w przypadku, gdy takie ponowne wykorzystywanie może mieć wpływ na prawa i interesy tych osób i posiadaczy.

Każdorazowo podmiot sektora publicznego, rozpatrując wniosek, będzie mógł wyliczyć koszty i pobrać opłatę od wnioskodawcy. Poziom ewentualnych dochodów budżetowych pochodzących z opłat będzie bardzo zróżnicowany (w zależności od przypadku) i będzie zależeć od wielu czynników. W pierwszej kolejności będzie zależał od ogólnej liczby wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, a dalej od liczby wniosków, na podstawie których udzielony zostanie dostęp do danych. Kwestia

przewidywanej skali składanych wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych została szerzej omówiona w pkt 6.IV.B.1.

Na poziom ewentualnych kosztów i pobieranych opłaty będzie miały również wpływ sposób w jaki dostęp zostanie udzielony. W inny sposób będą kształtować się koszty i opłaty w przypadku udzielenia dostępu w ramach bezpiecznego środowiska przetwarzania, a inaczej, kiedy podmiot sektora publicznego będzie dokonywał procesu anonimizacji chronionych danych. Z tego względu nie jest możliwe oszacowanie poziomu ewentualnych dochodów budżetowych z tytułu opłat.

V. B. Wydatki i dochody związane z wyznaczeniem i funkcjonowaniem organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych (Prezes UODO)

1) Wydatki – organ właściwy

Głównym zadaniem organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych jest przyjmowanie zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych chcących świadczyć swoje usługi na terenie Unii Europejskiej. Z kolei zadaniem organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych jest rejestrowanie uznanych organizacji altruizmu danych. W obu przypadkach organ będzie monitorował i nadzorował wskazane podmioty pod kątem zgodności ich działań z wymogami określonymi w rozporządzeniu. Zgodnie z DGA organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych powinny mieć do dyspozycji odpowiednie zasoby finansowe, ludzkie i techniczne do wykonywania powierzonych im zadań. Organy te są zobowiązane do współpracy i wymiany informacji z organami ochrony danych, organami ochrony konkurencji, organami odpowiedzialnymi za cyberbezpieczeństwo oraz innymi odpowiednimi organami sektorowymi, a także z Komisją Europejską i swoimi odpowiednikami z innych państw członkowskich. Ponadto przedstawiciele organów właściwych do spraw usług pośrednictwa danych zasiadać będą w Europejskiej Radzie ds. Innowacji w zakresie Danych. Zadaniem Rady będzie zapewnienie jednolitego stosowania przepisów rozporządzenia oraz doradzanie Komisji Europejskiej w kwestiach dotyczących interoperacyjności i standaryzacji.

Poziom wydatków organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych będzie bezpośrednio związany z poziomem zainteresowania wykonywaniem usług pośrednictwa danych oraz usług altruizmu danych wchodzących w zakres regulacji DGA. Prognozujemy, że w okresie krótko- i średniookresowym zainteresowanie prowadzeniem tego rodzaju usług będzie małe lub bardzo małe. Wynika to z dwóch głównych przesłanek:

a) poziom społecznej gotowości do dzielenia się danymi

Poziom gotowości do dzielenia się danymi w Polsce nie jest wysoki. W grudniu 2020 r. opublikowany został raport Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Czy chcemy dzielić się prywatnymi danymi?” przygotowany we współpracy z Fundacją InStrat oraz Centrum Cyfrowym. Celem badania była odpowiedź na pytanie o gotowość Polaków do udostępniania swoich danych na potrzeby programów publicznych. Przedstawione w raporcie wyniki wskazały, że mniej niż połowa respondentów deklaruje taką gotowość. Autorzy badania przytoczyli również wyniki europejskiego badania Eurobarometru (2019 r.), które wskazują, że tylko 30% Polaków podzieliłoby się swoimi danymi w celu poprawy usług w obszarze ochrony zdrowia. Podkreślono, przy tym, że jest to jeden z najniższych wyników w Unii Europejskiej. W lipcu 2023 r. Polski Instytut Ekonomiczny opublikował kolejne badanie „Czy Polacy chętnie dzielą się prywatnymi danymi?”, w którym wykazano, że skłonność Polaków do dzielenia się swoimi danymi rośnie. Jak podkreślono w raporcie prawie 70% respondentów deklarowało chęć dzielenia się swoimi danymi w przypadku otrzymania korzyści społecznej. W ciągu kilku lat nastąpił zatem widoczny wzrost gotowości do dzielenia się danymi. Należy mieć jednak na uwadze fakt, że badanie wykazało wzrost gotowości do dzielenia się danymi dla celów interesu ogólnego/publicznego/społecznego. W takim przypadku, ze zrozumiałych względów, chęć udostępnienia swoich danych jest większa. Poziom zainteresowania dzieleniem się danymi może w sposób istotny przekładać się na ogólny wolumen danych osobowych i nieosobowych, które zasilać będą instrumenty powstałe w ramach usług pośrednictwa danych i altruizmu danych. Przełożyć może się to na małą liczbę rejestrujących się dostawców usług pośrednictwa danych oraz organizacji altruizmu danych. Jednocześnie wydatki jakie będzie ponosił organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych w istotnej mierze będą uzależnione od aktywności na rynku i liczby podmiotów zainteresowanych tego typu

działalnością.

b) dane z Polski i innych państw członkowskich dotyczące zainteresowania regulacjami rozdziału III i IV DGA

Od rozpoczęcia stosowanie przepisów DGA (od dnia 24 września 2023 r.) Minister Cyfryzacji nie odnotował zainteresowania ze strony potencjalnych dostawców usług pośrednictwa danych oraz organizacji altruizmu danych. Podobna sytuacja ma miejsce również w innych państwach członkowskich. W całej Unii Europejskiej zarejestrowano do tej pory jedynie 5 dostawców usług pośrednictwa danych (3 we Francji oraz 1 w Finlandii i Węgrzech) oraz 1 organizację altruizmu danych (Hiszpania) (stan na 12.06.2024 r.).

Podsumowanie lit. a i b

Niezależnie od powyższego organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych musi być przygotowany do realizacji powierzonych mu zadań. W tym celu konieczne jest podjęcie pewnych działań zapewniających gotowość organizacyjną, techniczną oraz finansową do obsługi dostawców usług pośrednictwa danych oraz uznanych organizacji altruizmu danych, a także pełnienia funkcji nadzoru i monitoringu względem tych podmiotów.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wskazał, że w celu prawidłowej realizacji tych zadań, w tym unikania konfliktu interesów związanego z prowadzeniem przez ten sam organ postępowań na podstawie RODO i DGA wymagane będzie wdrożenie środków organizacyjnych tzw. „chińskich murów”, czyli barier informatycznych uniemożliwiających niekontrolowany przepływ informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Urzędu Ochrony Danych Osobowych i pracownikami tego Urzędu zajmującymi się sprawami z RODO i sprawami z rozporządzenia w sprawie zarządzania danymi. Koszt wdrożenia odpowiednich rozwiązań informatycznych zapewniających w szczególności: separację na poziomie domenowym, wdrożenie odrębnych serwerów komunikacyjnych, instalację i konfigurację urządzeń sieciowych, stworzenie nowej strony www i odizolowanego intranetu wyniesie 750 000 zł. Oprócz tego konieczne będzie przygotowanie dedykowanego środowiska informatycznego do wykonywania zadań organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych, w tym prowadzenia publicznego krajowego rejestru uznanych organizacji altruizmu danych, zgodnego z wymaganiami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307). Będzie to wiązało się z kosztami 250 000 zł.

Wdrożenie DGA (w tym przeprowadzenie kampanii informacyjnych) oraz realizacja zadań związanych ze współpracą i wymianą informacji z organami ochrony danych, organami ochrony konkurencji, organami odpowiedzialnymi za cyberbezpieczeństwo oraz innymi odpowiednimi organami sektorowymi, a także z Komisją Europejską i swoimi odpowiednikami z innych państw członkowskich, będzie związana z kosztami w wysokości 365 000 zł.

Dodatkowo Prezes UODO będzie również organem odpowiedzialnym za nakładanie kar za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA.

Zgodnie z wyliczeniami UODO wydatki związane z zapewnieniem gotowości organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych oraz organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych do realizacji nowych zadań są związane z koniecznością utworzenia 45 nowych etatów do obsługi tych zadań.

Analiza pracochłonności w zakresie nowych zadań

Założenia/dane UODO

Liczba dni roboczych w roku – 252

Liczba godzin poświęconych przez 1 pracownika swoim zadaniom w dniu roboczym – 7

Liczba dni urlopowych 1 pracownika w roku – 26

Liczba dni chorobowych 1 pracownika w roku – 10

Liczba dni szkoleniowych 1 pracownika w roku – 7

Liczba roboczogodzin oferowanych w roku przez 1 pracownika – 1463

Roczna pracochłonność zadań obszaru – 60 tys. godz.

Wyliczona liczba personelu – 45

Minimalna liczba etatów personelu – 45

Wykaz najważniejszych zadań:

Funkcja organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych:

- przyjmowanie zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych – 1150 godz./rok,
prognozowana liczba zgłoszeń – 100/rok,
- wydawanie standardowych oświadczeń oraz potwierdzeń, o których mowa odpowiednio w art. 11 ust. 8 i 9 DGA – 450 godz./rok,
prognozowana liczba wniosków o wydanie standardowych oświadczeń oraz potwierdzeń – 150/rok,
- prowadzenie monitoringu oraz postępowań nadzorczych, w tym nakładanie środków i kar, o których mowa w art. 14 i 34 DGA – 14550 godz./rok,
prognozowana liczba spraw – 310/rok,
- przyjmowanie i rozpatrywanie skarg, o których mowa w art. 27 DGA – 5500 godz./rok,
prognozowana liczba skarg – 375/rok,
- współpraca z innymi organami i KE – 1850 godz./rok.
prognozowana liczba zadań wymagających podjęcia współpracy – 450/rok,

Funkcja organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych:

- rejestracja organizacji altruizmu danych – 1550 godz./rok,
prognozowana liczba wniosków o rejestrację – 100/rok,
- prowadzenie publicznego krajowego rejestru uznanych organizacji altruizmu danych, o którym mowa w art. 17 DGA – 1550 godz./rok
prognozowana liczba spraw związanych z prowadzeniem rejestru (np. aktualizacja rejestru) – 100/rok,
- analiza rocznych sprawozdań, o których mowa w art. 20 ust. 2 DGA – 1550 godz./rok,
prognozowana liczba sprawozdań – 100/rok,
- prowadzenie monitoringu i postępowań nadzorczych, w tym nakładanie środków i kar, o których mowa w art. 24 i 34 DGA – 14550 godz./rok,
prognozowana liczba spraw – 310/rok,
- przyjmowanie i rozpatrywanie skarg, o których mowa w art. 27 DGA – 5500 godz./rok,
prognozowana liczba skarg – 375/rok,
- współpraca z innymi organami i KE – 1850 godz./rok.
prognozowana liczba zadań wymagających podjęcia współpracy – 450/rok.

Zadanie wspólne dla obu funkcji:

- uczestnictwo w pracach Europejskiej Rady ds. Innowacji w zakresie Danych – 3750 godz./rok,
prognozowana liczba posiedzeń – 11/rok,
- wsparcie informatyczne użytkowników wykonujących zadania wynikające z DGA (w tym: helpdesk, zarządzanie obiegiem kart dostępowych do systemu kontroli dostępu fizycznego, przyznawanie i odbieranie uprawnień, obsługa incydentów bezpieczeństwa, wdrożenie systemów wspierających zadania z DGA) – 2200 godz./rok,
prognozowana liczba spraw – 280/rok,
- administrowanie systemami służącymi do wykonywania zadań – 730 godz./rok,
- odpowiedzi na zapytania prawne dotyczące DGA – 3000 godz./rok.
prognozowana liczba zapytań – 320/rok

Funkcja – nakładanie kar za niezgodny z przepisami DGA transfer danych nieosobowych:

- nakładanie kar za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA – 300 godz./rok
prognozowana liczba spraw – 3/rok

Do wyliczenia kosztów zwiększenia zatrudnienia (45 etatów specjalistycznych) przyjęto założenia, zgodnie z którymi:

- koszt utworzenia stanowiska pracy: piętnaście tysięcy czterysta złotych (15400 zł),

- roczny koszt 1 etatu z wynagrodzeniem na poziomie eksperckim: sto sześćdziesiąt siedem tysięcy złotych (167000 zł).

Tym samym:

- koszt utworzenia 45 stanowisk pracy: sześćset dziewięćdziesiąt trzy tysiące złotych (693000 zł),
- roczny koszt 45 etatów specjalistycznych: siedem milionów pięćset pięćnaście tysięcy złotych (7515000 zł).

Do określenia dynamiki realnej wynagrodzenia brutto zastosowano *Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw* (aktualizacja październik 2023 r.).

W roku „0” (2024 r.) przyjęto perspektywę 0 miesięcy zatrudnienia.

W pierwszym roku obowiązywania ustawy (2025 r.) roczne składki na ubezpieczenia społeczne dla jednego pracownika wyniosą około 21400 zł.

W pierwszym roku obowiązywania ustawy (2025 r.) roczne składki na Fundusz Pracy dla jednego pracownika wyniosą około 3000 zł

Roczny dochód podatkowy od jednego pracownika jest szacowany na około 10500 zł.

2) Dochody – organ właściwy

Zgodnie z art. 34 DGA państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń obowiązków dotyczących m.in. obowiązku dostawców usług pośrednictwa danych dotyczącego zgłoszeń zgodnie z art. 11 DGA, warunków świadczenia usług pośrednictwa danych zgodnie z art. 12 DGA, warunków rejestracji jako uznana organizacja altruizmu danych zgodnie z art. 18, 20, 21 i 22 DGA oraz obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA.

Nie jest możliwe wskazanie prognozowanego poziomu dochodów generowanych przez Prezesa UODO z tytułu kar. Wysokość ewentualnych kar będzie bardzo zróżnicowana (w zależności od indywidualnego przypadku) i będzie zależeć od wielu czynników. Po pierwsze, przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Po drugie, w przepisach dotyczących kar państwa członkowskie powinny uwzględnić zalecenia Europejskiej Rady ds. Innowacji w zakresie Danych (zalecenia nie zostały jeszcze wydane – stan na dzień 08.08.2024 r.). Po trzecie, DGA przewiduje, że przy nakładaniu kar za naruszenia przepisów DGA należy uwzględniać następujące niewyczerpujące i orientacyjne kryteria:

- charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia,
- działania podjęte przez dostawcę usług pośrednictwa danych lub uznaną organizację altruizmu danych, aby złagodzić lub naprawić szkodę spowodowaną naruszeniem,
- wcześniejsze naruszenia ze strony dostawcy usług pośrednictwa danych lub uznanej organizacji altruizmu danych,
- korzyści majątkowe uzyskane przez dostawcę usług pośrednictwa danych lub uznaną organizację altruizmu danych lub straty, których uniknęli, wskutek naruszenia, o ile takie korzyści lub straty można oszacować w sposób wiarygodny,
- inne czynniki obciążające lub łagodzące mające zastosowanie w okolicznościach danej sprawy.

Po czwarte, ewentualne dochody z tytułu nakładanych kar będą zależeć od tego, ile podmiotów będzie prowadzić działalność w obszarze pośrednictwa danych oraz altruizmu danych objętą zakresem DGA. Na podstawie danych z innych państw członkowskich (zob. pkt 3.II i III OSR) szacujemy, że aktywność tego rodzaju podmiotów będzie mała lub bardzo mała. W przypadku kar za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich znaczenie będzie miała natomiast liczba przypadków takich transferów, a także liczba zasobów danych, do których będzie udzielany dostęp w trybie rozdziału II DGA oraz aktywność pośredników danych i uznanych organizacji altruizmu danych. Przepisy regulujące obowiązki dotyczące transferu danych nieosobowych do państw trzecich są bowiem adresowane do podmiotów sektora publicznego, osób fizycznych lub prawnych, którym przyznano prawo do ponownego wykorzystywania danych na podstawie rozdziału II DGA, dostawców usług pośrednictwa danych oraz uznanych organizacji altruizmu danych (zob. art. 31 DGA).

Projektowana ustawa przewiduje, że wysokość administracyjnych kar pieniężnych będzie wynosić:

	<ul style="list-style-type: none"> • za naruszenie obowiązku dotyczącego zgłoszenia dostawcy usług pośrednictwa danych (art. 11 DGA) – do 50 000 euro, • za naruszenie warunków świadczenia usług pośrednictwa danych (art. 12 DGA) – do 500 000 euro, • za naruszenie warunków rejestracji organizacji altruizmu danych (art. 18, art. 20, art. 21, art. 22 DGA) – do 5 000 euro, • za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich (art. 5 ust. 14, art. 31 DGA) – do 500 000 euro.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Zasadniczy wpływ projektowanej ustawy wynikać będzie z wprowadzenia otoczenia instytucjonalno-organizacyjnego i regulacyjnego, które umożliwi stosowanie przepisów DGA. Stosowanie nowych przepisów o ponownym wykorzystywaniu chronionych danych, działalność dostawców usług pośrednictwa danych oraz organizacji altruizmu danych w ogólnym rozrachunku zwiększy (do pewnego stopnia) podaż danych na rynku, powiększy zaufanie do ich wymiany oraz obniży jej koszty.</p> <p>Duże przedsiębiorstwa, które dysponują istotnymi zasobami danych oraz potencjałem technicznym i wykwalifikowanymi pracownikami do analizy tych danych, uzyskają większą przewagę konkurencyjną. Wartość danych w gospodarce wzrasta kosztem innych, tradycyjnych czynników produkcji, jak praca czy kapitał. Wykorzystanie danych wpływa na wzrost produktywności przedsiębiorstw, obniżenie kosztów ich funkcjonowania oraz przyczynia się do powstawania nowych produktów, usług i modeli biznesowych.</p> <p>Przedsiębiorstwa dzięki dostępowi do większego wolumenu zróżnicowanych, wiarygodnych danych, w tym niedostępnych wcześniej kategorii danych publicznych (chronionych danych), uzyskują większą widoczność w łańcuchach dostaw. Będą mogły w sposób szybszy i bardziej innowacyjny rozwijać swoje produkty i procesy produkcji. Dzięki zaufanym, neutralnym dostawcom usług pośrednictwa danych zyskają zwiększony dostęp do danych innych podmiotów w zamian za udostępnianie własnych zasobów. Dzięki łączeniu danych pochodzących z różnych sektorów uzyskują lepsze wyniki analityczne, możliwość zmniejszenia kosztów.</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Dane są krytycznym zasobem przede wszystkim dla start-up'ów i MŚP, zwłaszcza, że firmy tego typu są zakładane przy niskim kapitale początkowym. Ponad 99% firm dostarczających dane i ponad 98,8% firm korzystających z danych w Unii Europejskiej to MŚP (zob. dane przytoczone w Commission Staff Working Document Impact Assessment Report Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European data governance).</p> <p>Większość korzyści ze zwiększonego dostępu do danych, które dotyczą dużych przedsiębiorstw, odnosi się również do MŚP. W ich przypadku jednak</p>						

		usługi oferowane przez neutralnych dostawców usług pośrednictwa danych, takie jak pewny, oparty o jasne zasady dostęp do wiarygodnych danych dobrej jakości po konkurencyjnych cenach, będą miały kluczowe znaczenie. MŚP nie dysponują bowiem środkami i możliwościami, które pozwalają na poszukiwanie takich danych na własną rękę.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Pozytywny wpływ projektowanej regulacji na sektor przedsiębiorstw przełoży się na korzyści gospodarze, które w dalszej kolejności (pośrednio) będą dodatkowo oddziaływać na społeczeństwo. Obywatele skorzystają na wzroście zamożności oraz na dostępie do nowych innowacyjnych usług i produktów poprawiających jakość życia. Dzięki zwiększonej (do pewnego stopnia) puli danych pozyskiwanych dla dobra ogólnego poprzez mechanizm altruizmu danych poprawi się możliwość realizacji badań naukowych np. w dziedzinie zdrowia czy skuteczniejszego reagowania przez administrację na wyzwania społeczne lub sytuacje nadzwyczajne. Dane pozyskane dzięki altruizmowi danych będzie można wykorzystać także do usprawnienia usług publicznych, które będą mogły być tańsze lub spersonalizowane.
	gospodarka	Gospodarka jest jednym z głównych beneficjentów zwiększania dostępności danych. Dzięki zwiększeniu wykorzystania danych możliwe jest przyspieszenie tempa rozwoju przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego w sektorze prywatnym, co z kolei istotnie przekłada się na wzrost gospodarczy. Skutkiem wzrostu gospodarczego jest wzrost zamożności społeczeństwa – skorzystają więc na tym gospodarstwa domowe, zwykli obywatele. Wzrost zamożności – na poziomie jednostki i rodziny – to jednak nie tylko poprawa warunków materialnych, ale również zwiększenie uczestnictwa w różnych aspektach funkcjonowania społeczeństwa, zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej. Temu zaś będzie sprzyjać większa ilość danych dostępnych do ponownego wykorzystywania (chronione dane). Dodatkowo, dzięki nowym zastosowaniom danych, w analizach, badaniach, aplikacjach i produktach możliwa jest poprawa jakości życia obywateli.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Według badania OECD Enhancing Access to and Sharing of Data: Reconciling Risks and Benefits for Data Re-use across Societies (OECD Publishing, Paris, 2019) dostęp do danych i dzielenie się nimi może generować korzyści społeczne i gospodarcze o wartości do 1,5% PKB w przypadku danych publicznych i od 1% do 4% PKB, gdy uwzględnia się również dane prywatne. Badanie zlecone przez KE nt. europejskiego rynku danych European Data Market Monitoring Tool 2021 wskazuje z kolei, że wielkość rynku danych wynosiła w 2020 r. 60,6 mln euro dla krajów Unii Europejskiej (wzrost o 3,8% w stosunku do 2019).</p> <p>W przypadku Polski, wartość rynku danych w 2020 r. szacowano na 2,2 mln euro, w latach następnych prognozowany jest jego wzrost. W Polsce w 2020 r. funkcjonowało około 6,2 tys. firm z zakresu tzw. przemysłu danych (data companies), oraz pracowało około 530 tys. pracowników w branżach związanych z przetwarzaniem danych (zob. publikacja The European Data Market Monitoring Tool, 2021).</p> <p>Badacze z SGH na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji zbadali stopień intensywności oparcia gospodarki o dane w poszczególnych krajach Unii Europejskiej (mierzący zakres, w jakim przedsiębiorstwa wykorzystują modele biznesowe oparte na danych cyfrowych i ich wymianie). Według opracowanego przez nich raportu <i>Intensywność wykorzystania danych w gospodarce a jej rozwój. Analiza diagnostyczna</i>, red. Grzegorz Koloch i in., Warszawa, 2017, największe wykorzystanie danych w gospodarce odnotowywane jest w państwach skandynawskich, z Finlandią na czele (37%), natomiast najniższe w Grecji (11%) i Rumunii (12%). Polska z wykorzystaniem danych na poziomie 17% sytuuje się poniżej średniej Unii Europejskiej (21,04%) Autorzy raportu ustalili również, że choć Polska charakteryzuje się intensywnością wykorzystania danych poniżej średniej Unii Europejskiej, to jednak wykorzystanie danych ma ponadprzeciętnie wysoki udział w łącznej produktywności gospodarki, nawet na tle państw o wiodącej</p>	

w Unii Europejskiej intensywności wykorzystania danych. Polska należy zatem do grona państw, w których większa intensywność oparcia działalności gospodarczej o dane spowoduje ponadprzeciętne efekty w postaci przyrostu produktu w porównaniu do innych sposobów jego zwiększania.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projekt ustawy nie nakłada na podmioty zobowiązane do przestrzegania przepisów DGA obowiązków wychodzących poza zakres tego rozporządzenia. Wśród obowiązków nałożonych przez DGA wymienić należy następujące obowiązki:

- **podmioty sektora publicznego, właściwy podmiot, punkt informacyjny**

Projektowana ustawa nakłada obciążenia regulacyjne na podmioty sektora publicznego udzielające dostępu do chronionych danych, na właściwy podmiot i punkt informacyjny (wspierające podmioty sektora publicznego w obsłudze wniosków). Po pierwsze, obciążenia związane będą ze zbudowaniem systemu instytucjonalnego, przeszkoleniem pracowników oraz upowszechnieniem wiedzy o nowych regulacjach. Po drugie, obciążenia związane będą z rozpatrywaniem wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, tj. w szczególności z udzielaniem dostępu do danych oraz nadzorowaniem całego procesu (np. obsługa bezpiecznego środowiska przetwarzania), a także udzielaniem użytkownikom pomocy w uzyskiwaniu zgód osób, których dane dotyczą lub pozwoleń posiadaczy danych. Należy jednak podkreślić, że prognozowana skala wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych jest mała lub bardzo mała (zob. pkt 6.IV.B OSR), zatem i ewentualne obciążenia (związane z obsługą wniosków) nie będą istotne.

- **organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych**

W odniesieniu do regulacji zwartych w rozdziale III i IV DGA (*Wymogi dotyczące usług pośrednictwa danych; Altruizm danych*) obciążenia związane będą po pierwsze z budową i obsługą systemu zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych oraz rejestracji uznanych organizacji altruizmu danych. Po drugie, zadania organu będą polegały na nadzorze i monitoringu tych podmiotów. Prognozy dotyczące działalności w obszarze usług pośrednictwa danych oraz altruizmu danych podlegających regulacji DGA wskazują, że w okresie krótko- i średniookresowym aktywność w tym obszarze będzie mała lub bardzo mała (zob. pkt 6.V.B OSR).

Dodatkowo obciążenia będą również związane z procedurami związanymi z nakładaniem administracyjnych kar pieniężnych na za naruszenie obowiązków dotyczących przekazywania danych nieosobowych do państw trzecich zgodnie z art. 5 ust. 14 i art. 31 DGA.

- **sądy administracyjne**

Stosowanie przepisów DGA może wpłynąć na zwiększenie obciążenia pracą organów pośrednio zaangażowanych. Dotyczyć to może w szczególności sądów administracyjnych jako właściwych do rozpatrywania skarg na działania podmiotów sektora publicznego oraz organu właściwego do spraw usług pośrednictwa danych i organu właściwego do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych. Rozporządzenie przewiduje podejmowanie przez określone organy/podmioty rozstrzygnięć oraz działań względem uczestników rynku danych. W związku z tym konieczne jest zapewnienie odpowiednich procedur odwoławczych/sądowych. Rozporządzenie przewiduje w szczególności wydawanie decyzji w sprawie wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych, a także gwarantuje prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącym decyzjom wydanym przez organ właściwy do spraw usług pośrednictwa danych oraz przez organ właściwy do spraw rejestracji organizacji altruizmu danych. Sądy administracyjne będą właściwe do rozpatrywania skarg na decyzje wydawane na podstawie przepisów DGA. Prognozy

dotyczące liczby wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych (liczba mała lub bardzo mała, zob. pkt 6.IV.B OSR) oraz działalności w obszarze usług pośrednictwa danych oraz altruizmu danych podlegających regulacji DGA (zainteresowanie małe lub bardzo małe, zob. pkt 6.V.B OSR) pozwalają przyjąć, że dodatkowe obciążenie pracą sądów administracyjnych będzie małe lub bardzo małe.

Powyższe można uzupełnić dodatkowo o dane dotyczące rozpatrywanych przez sądy administracyjne skarg na decyzje wydawane na podstawie przepisów ustawy o otwartych danych oraz obowiązującej wcześniej ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446) z uwagi na podobieństwo procedury. Z danych przedstawionych w [sprawozdaniach rocznych Naczelnego Sądu Administracyjnego za 2020 r. i 2021 r.](#) (według rodzaju spraw) wynika, że w tych latach liczba skarg kasacyjnych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach z zakresu ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego wynosiła odpowiednio 1 (jedna skarga)⁸⁾ oraz 3 (trzy skargi)⁹⁾.

• obywatele przedsiębiorcy oraz inne podmioty

Obciążenia regulacyjne dotkną również obywateli, przedsiębiorców oraz inne podmioty. Będą one związane ze składaniem wniosków o ponowne wykorzystywanie chronionych danych objętych zakresem rozdziału II DGA oraz zgłoszeń i wniosków o rejestrację składanych przez dostawców usług pośrednictwa danych oraz organizacje altruizmu danych.

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja może potencjalnie pozytywnie oddziaływać na podmioty chcące tworzyć nowe produkty i usługi na podstawie danych publicznych (chronionych danych) oraz przyczynić się do zwiększenia wolumenu danych dostępnych dzięki usługom pośrednictwa danych oraz udostępnianych przez organizacje altruizmu danych. Możliwość wykorzystywania szerszego wolumenu danych publicznych i prywatnych to szansa dla przedsiębiorców, którzy chcą na ich podstawie stworzyć nowe produkty i usługi lub też wykorzystać je do prowadzenia analiz, badań lub na potrzeby rozwiązań sztucznej inteligencji, czy też modelowania kryzysowego. Rozwój przedsiębiorstw przekłada się z kolei na nowe miejsca pracy. Według szacunków, liczba polskich firm korzystających z danych wzrośnie w latach 2025-2030 o 8.4% i będzie to największy prognozowany wzrost wśród państw członkowskich UE ([European Data Market Study 2021-2023](#)). Wiązać się z tym będzie tworzenie nowych miejsc pracy przede wszystkim dla pracowników z sektora ICT.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne

sytuacja i rozwój regionalny

sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia

mienie państwowe

inne:

informatyzacja

zdrowie

Omówienie wpływu

Projekt ustawy będzie pozytywnie wpływał na elektroniczną świadczenia usług publicznych, bowiem przewidziane w nim procedury związane z ponownym wykorzystywaniem chronionych danych, zgłoszeń dostawców usług pośrednictwa danych oraz rejestracji organizacji altruizmu danych będą mogły być realizowane w sposób elektroniczny. Projektowana regulacja może również potencjalnie pozytywnie oddziaływać na zwiększenie ilości danych dostępnych dla użytkowników (np. programistów, firm z branży IT) poprzez stworzenie otoczenia instytucjonalnego i regulacyjnego dla wykonania w prawie krajowym przepisów DGA. Więcej danych publicznych i prywatnych dostępnych za pomocą mechanizmów uregulowanych w rozporządzeniu (w tym takich danych, do których dostęp był dotychczas utrudniony lub niemożliwy) oznacza więcej możliwości na ich wykorzystywanie w aplikacjach i produktach, a także do prowadzenia analiz, badań lub na potrzeby rozwiązań sztucznej inteligencji, w tym także dla biznesu i przemysłu, czy też modelowania kryzysowego.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Nie jest planowane wydawanie aktów wykonawczych do projektowanej ustawy. Regulacje zawarte w ustawie będą stosowane od dnia jej wejścia w życie. Planowany termin wejścia w życie ustawy 2025 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W DGA przewidziano ocenę regulacji rozporządzenia. Zgodnie z art. 35 DGA do 24 września 2025 r. Komisja Europejska przeprowadzi ocenę rozporządzenia i przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a także Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie na temat głównych ustaleń. W razie potrzeby sprawozdaniu mogą towarzyszyć

⁸⁾ Zob. Załącznik do sprawozdania. Tabela XIII. Skargi kasacyjne od orzeczeń sądu I instancji według rodzaju spraw (lp. 305).

⁹⁾ Zob. Załącznik do sprawozdania. Tabela XIII. Skargi kasacyjne od orzeczeń sądu I instancji według rodzaju spraw (lp. 305).

wnioski ustawodawcze. Sprawozdanie z oceny przygotowane przez Komisję na podstawie informacji państw członkowskich ma obejmować w szczególności:

- 1) stosowanie i funkcjonowanie przepisów dotyczących kar ustanowionych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 34 DGA;
- 2) poziom przestrzegania DGA przez przedstawicieli prawnych dostawców usług pośrednictwa danych lub uznanych organizacji altruizmu danych niemających jednostki organizacyjnej w Unii Europejskiej oraz poziom egzekwowania kar nałożonych na tych dostawców i te organizacje;
- 3) rodzaj organizacji altruizmu danych zarejestrowanych zgodnie z rozdziałem IV DGA oraz przegląd celów leżących w interesie ogólnym, którym służy dzielenie się danymi, z myślą o ustanowieniu jasnych kryteriów w tym zakresie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. [Commission Staff Working Document Impact Assessment Report Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European data governance.](#)
2. European Data Market Monitoring Tool 2021.
3. Intensywność wykorzystania danych w gospodarce a jej rozwój. Analiza diagnostyczna, red. Grzegorz Kołoch i in., Warszawa, 2017.
4. [Przemysł +. Gospodarka oparta o dane, Ministerstwo Cyfryzacji.](#)
5. [Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2020 r., GUS, 30.12.2021.](#)
6. [Sprawozdania roczne Naczelnego Sądu Administracyjnego za 2020 r. i 2021 r.](#)
7. [Grzeszak, J., Śliwowski, P., Święcicki, I., Wincewicz-Price, A. \(2020\), Czy chcemy dzielić się prywatnymi danymi? Tarkowski, A., Trojanowska, M., Zygmuntowski, J.J. \(współpr.\), Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa.](#)
8. [Ustawa o otwartych danych w opinii sektora publicznego.](#)
9. [Nowakowski, W., Święcicki, I. \(2023\), Czy Polacy chętnie dzielą się prywatnymi danymi? Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa](#)